

Handläggare
Philip Hall
Telefon: 08-508 263 76
Barbro Edlund
Telefon: 08-508 281 03

Till
Trafiknämnden

Tertialrapport 2 2017 för trafiknämnden

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner tertialrapport 2 för 2017 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden begär omslutningsförändring inom driftbudgeten med ökade kostnader och intäkter om 2,2 mnkr.
3. Trafiknämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 37,0 mnkr för klimatåtgärder från Central medelsreserv för byte av ljusarmaturer.
4. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Lars Jolérus
Tf Förvaltningschef

Ingrid Mårtenson
Tf Avdelningschef

Inga-Lill Hultin
Avdelningschef

Trafiknämnden

Box 8311
10420 STOCKHOLM
08-508 263 76
08-508 272 00
philip.hall@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	5
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	11
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	13
2. Ett klimatsmart Stockholm	14
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	14
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	16
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	27
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	30
2.5 Stockholms miljö är giftfri	31
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	32
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	34
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	34
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	35
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	37
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	38
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	40
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	41
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	42
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	44
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	45
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	47
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	48
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	50
Uppföljning av ekonomi	52
Uppföljning av driftbudget.....	52
Investeringar.....	59
Omslutningsförändringar.....	65

Budgetjusteringar	65
Analys av balansräkning	65
Synpunkter och klagomål	65

Bilagor

Bilaga 1 Budgetavräkning augusti 2017

Bilaga 2 Investeringar T2 2017

Bilaga 3 Beslutsläge stora projekt T2 2017

Bilaga 4 Planerade cykelfrämjande åtgärder T2 2017

Bilaga 5 Sammanställning slutredovisningar T2 2017

Bilaga 6 Balansräkning T2 2017

Bilaga 7 Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder

Bilaga 8 Lokala utvecklingsprogram

Bilaga 9 Levande Stockholm

Sammanfattande analys

Ett Stockholm som håller samman

140 000 nya bostäder ska byggas mellan åren 2010 och 2030 och trafikkontoret spelar en central roll i detta arbete eftersom ett väl fungerande transportsystem är en förutsättning för att bostads- och arbetsmarknader ska fungera i den växande staden. När nya områden är byggda är det dessutom kontoret som ska sköta om dem och för att säkerställa effektiv drift och underhåll i framtiden deltar kontoret i samtliga stora och strategiska exploateringsprojekt från ett tidigt skede.

Kontoret har huvudansvar för stadens allmänna platser och ett bra underhåll av gatunätet och stadsmiljön bidrar till förbättrad trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet i hela staden. Under sommaren utvecklades konceptet Levande Stockholm ytterligare, med fler sommargångator och större geografisk spridning, för att skapa ett mer levande stadsliv med trivsammare vistelsemiljöer i hela staden.

Ett klimatsmart Stockholm

Trafikkontoret fortsätter att implementera framkomlighetsstrategins principer. När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat. Arbetet fortsätter därför med att främja gång-, cykel- och kollektivtrafik. Detta innebär bl.a. en fortsatt satsning på Stockholm som cykelstad med nya och ombyggda cykelbanor, utvecklad vinterväghållning, skärpt övervakning av felparkerade bilar i cykelfält och andra cykelfrämjande åtgärder. Gångvänligheten förbättras i enlighet med gångplanen och arbetet med att öka stombussarnas medelhastighet, regularitet och attraktivitet fortsätter. Leveranstrafiken förbättras, den publika laddinfrastrukturen byggs ut och parkeringsstrategin och plan för gatuparkering implementeras enligt plan.

Arbetet med att förbättra luftkvaliteten och minska partikelhalterna (PM10) har gett mycket bra resultat och drivs vidare. Vad gäller kvävedioxid (NO₂) saknar kontoret effektiva verktyg för att minska halterna, förutom att verka för trafikminskningar vilket sker idag genom att implementera framkomlighetsstrategins principer.

Enligt riktlinjerna för ett Grönare Stockholm ges trafikkontoret ett tydligt samordningsansvar för investeringar i stadens gröna värden och en större satsning påbörjas för att förstärka grönstrukturen i ytterstaden. Vidare bidrar kontoret till en hållbar livsmiljö och ett klimatsmart Stockholm genom att bl.a. energieffektivisera verksamheten, delta i pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering och göra det enklare att återvinna avfall på offentliga platser.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Kontoret arbetar för att förbättra verksamhetsstyrningen och budgethållningen i syfte att vidhålla en välfungerande ekonomisk förvaltning där stadens medel används på ett effektivt sätt för att maximera nyttan för stockholmarna. Samverkan med högskolor och universitet fördjupas och kontoret utvecklar företagskontakterna. I syfte att underlätta inträdet på arbetsmarknaden anställer kontoret långtidsarbetslösa och sommararbetande ungdomar med uppgift att plockstäda och åtgärda brister i stadsmiljön.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Kontorets arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten drivs vidare och

under våren genomfördes en utbildningsinsats riktad till samtliga medarbetare. Stadens offentliga rum ska vara tillgängliga för alla, även för personer med funktionsnedsättning och därför drivs arbetet vidare med att tillgänglighetsanpassa staden. Vid planering och drift av de offentliga rummen tas hänsyn till mänskliga rättigheter och till barns och ungas perspektiv.

För att kunna fatta allsidigt avvägda beslut och förankra dessa hos invånarna fortsätter arbetet med medborgardialog, bl.a. genom utveckling av möjlighet att ge återkoppling på felanmälningar i Tyck till, samverka med olika stadsdels- och områdesforum, samt projekt med medborgarbudget. Kontoret bedriver även ett aktivt arbete med att vidta åtgärder kopplade till stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram (LUP).

Uppföljning av ekonomi

För driftverksamheten redovisas ökade kostnader om 4,7 mnkr och ökade intäkter om 78,3 mnkr, vilket ger ett nettoöverskott om 73,6. De ökade intäkterna härleds främst från parkeringsverksamheten och upplåtelseverksamheten.

För investeringsverksamheten beräknas totalt minskade nettoutgifter om 184,1 mnkr jämfört med justerad budget för 2017. Avvikelsen består av minskade utgifter om 150,4 mnkr och ökade inkomster om 33,7 mnkr. Jämfört med beräkningen i tertialrapport 1 innebär prognosen minskade nettoutgifter om totalt 97,7 mnkr. Minskningen avser huvudsakligen projekt inom utökad plan och de största posterna utgörs av minskade nettoutgifter för tätskiktet vid Sergels torg samt senarelagda åtgärder inom Grönstruktur.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stockholm växer kraftigt och mellan 2010 och 2030 ska 140 000 nya bostäder byggas. Det ställer höga krav på planering av infrastruktur och bebyggelse för att åstadkomma ett väl fungerande trafiksystem och attraktiva offentliga rum i hela staden. Trafikkontoret spelar en viktig roll i detta arbete och genom att bl.a. hålla en hög standard på drift och underhåll, utveckla stadens offentliga miljö och aktivt delta i bostadsbyggnadsarbetet är kontoret delaktigt i att skapa ett Stockholm som håller samman.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Ett bra underhåll av Stockholms gatunät och stadsmiljö bidrar till förbättrad trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet och är en grundförutsättning för att nå målet om funktionella och trygga offentliga rum. Trafikkontoret har huvudansvar för att förvalta och utveckla stadens allmänna platser, vilket bl.a. innebär ansvar för gator, vägar, torg, belysning, skadedjursbekämpning, gatuträd, blomsterprogram och de kommuncentrala parkerna. I egenskap av väghållare ansvarar kontoret för renhållning, klottersanering, gatuinspektion,

vinterväghållning, vägmarkeringar och beläggningsunderhåll, samt för att trafikmiljön ska vara säker och trygg.

I takt med stadens utbyggnad med fler bostäder, arbetsplatser och servicefunktioner är det viktigt att kunna erbjuda en jämlik service i hela staden avseende drift och underhåll. Detta innebär att frångå uppdelningen mellan innerstad och ytterstad och att anpassa insatserna efter de behov som uppstår, t.ex. gällande snöröjning och renhållning. När områden ändrar karaktär gör kontoret kontinuerliga bedömningar av vilken servicenivå som är lämplig för att säkerställa trygga och attraktiva områden med god framkomlighet i hela staden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				74 %		75 %	75 %	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Hastighets- efterlevnad				68 %		76 %	76 %	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat				68		69 %	69 %	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				68 %		69 %	69 %	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning				63 %		65 %	tas fram av nämnden	2017
Analys	Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Säkra passager för Gång-, Cykel- och Moped (GCM) inom en radie om 300 meter från en skola						41 %	öka	2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende klotter	100 %			96 %	98 %	98 %	tas fram av nämnden	Jul 2017
Analys								
Kontoret och tidigare klotterentreprenör var under större delen av 2016 och början av 2017 oense gällande tolkningen av kontraktet, vilket innebar att klottersanering inte kunde ske på ett rationellt sätt. Kontraktet är nu hävt och en ny entreprenör har direktupphandlats, som initialt har fokuserat på de ärenden som inkommit under tiden kontoret stod utan entreprenör, samt under vintern, då sanering ej kan utföras. Utfallet för denna indikator anges därför fr.o.m. juni månad, eftersom det är först då som uppfyllnadsgraden har kunnat mätas på ett relevant sätt.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska fortsätta utveckla Levande Stockholm tillsammans med näringslivet, stockholmarna och stadsdelsnämnder.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Arbetet med Levande Stockholm har bedrivits i enlighet med nämndens beslut från december 2016. Fem sommargåtor iordningställdes: Skånegatan, Swedenborgsgatan, Rörstrandsgatan, Hornbergs Strand och Drottninggatan. I ytterstaden har Levande Stockholm-koncept provats på flera platser. Därutöver har elva pop up-parker etablerats runt om i staden. Arbetet pågår med en strategi för att göra Stockholm till en mer attraktiv vinterstad.			

Nämndmål:

Stadens offentliga rum upplevs som attraktiva och trygga i hela staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Drift och underhåll bidrar till förbättrad trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet.
- Nedskräpningen minskar och staden blir renare.
- Ökad upplevd trygghet i stadens alla delar.
- Antalet svårt skadade och omkomna i trafikolyckor på stadens vägnät minskar.

Analys

Förbättrad framkomlighet och standard på stadens gator

Trafikkontoret ansvarar för snöröjning av sammanlagt 3 900 gator och 211 mil gång- och cykelbanor. Stadens snöröjning ska vara jämställd, vilket framförallt innebär att på olika sätt höja standarden på gångbanor. Det sker bl.a. genom att standarden höjts på försökssträckor som i huvudsak utgörs av frekventerade gångstråk och detta arbete drivs vidare under 2017, med utveckling av metoder och tekniker. Kontoret gör även försök med att utifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv förbättra möjligheterna till cykling i områden med mindre god tillgång till kollektivtrafik, samt arbetar för att hitta sätt att förbättra vinterväghållningen för de gående i ytterstaden vid busshållplatser. Planering inför tester av nya maskiner under kommande vintersäsong har skett under perioden och i en kommande upphandling ges vältrafikerade gångstråk högre standard. Kommande kontrakt kommer att genomgå likadan genomlysning vid respektive upphandling.

Levande och trygga offentliga rum

Arbetet enligt konceptet Levande Stockholm fortsätter och utvecklas ytterligare. Försöket med sommargångator har gjorts permanent på Skånegatan, Swedenborgsgatan och Rörstrandsgatan. Utöver detta har stockholmarna under sommaren 2017 kunnat flanera fritt på Drottninggatan och stadens längsta sommargångata Hornsbergs strand, även känd som ”Stockholms Copacabana”. Under sommaren har konceptet med sommartorg prövats på Östberga torg, Torsnäsgatan i Kista, Bodholmsgången i Skärholmen, Hässelby Gårds torg, Ormängstorget och Tenstagången, samtliga i nära samverkan med respektive stadsdelsförvaltning. Kontoret medverkar även till pop up-parker i staden, exempelvis i Fatbursparken och på Valhallavägen. Inför vintern 2017/2018 planeras en del aktiviteter inom ramen för Levande Stockholm, bl.a. i Fatbursparken på Södermalm. Utifrån utvärderingar av dessa aktiviteter kommer kontoret under 2018 att utarbeta en strategi för att göra Stockholm till en mer attraktiv vinterstad. Arbetet med Levande Stockholm förutsätter att fastighetsägare och näringsidkare lokalt bidrar till denna stadsutveckling och dialogen med stockholmarna är en annan viktig framgångsfaktor. Kontorets arbete med att förbättra gångvänligheten i staden bidrar också till att skapa ett mer levande Stockholm och detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 2.2.

För att göra stadsmiljön ännu trevligare att vistas i inrymmer kontoret fler vistelsezoner med t.ex. parkbänkar och andra sittmöbleringar i den offentliga miljön. Underlag har tagits fram för översyn av ett antal mindre platser och torg på Södermalm och Gamla stan med förbättringsåtgärder gällande bl.a. möblering. Vidare pågår arbete i bl.a. Skärholmen (Bodholmsgången) med nya sittplatser, belysning och träd. Ett successivt utbyte och kompletteringar av gatumöbler sker vid ett flertal platser, företrädesvis i ytterstadens mindre centrum. Vidare har sex offentliga toaletter försetts med dricksvattenfontäner.

Kontoret arbetar kontinuerligt för minskad nedskräpning och för att få en renare, tryggare och mer attraktiv stad. Därför deltar kontoret i trygghetsvandringar tillsammans med bl.a. stadsdelsförvaltningar, polis, fastighetsägare och boende för att få tryggare vistelsemiljöer och hittills under året har kontoret deltagit i ett femtontal vandringar. Exempel på åtgärder som genomförs efter vandringarna är trygghetsskapande belysning och gestaltning i stadens gångtunnlar, samt att allt från grönytor till skyltar och gatumöbler är i gott skick. Kontoret arbetar löpande med att kontrollera att den vegetation runt gång- och cykelbanor som trafiknämnden har skötselansvar för röjs och med att beskära de ca 35 000 träd som finns planterade på gatumark runt om i staden. Kontoret arbetar även med klottersanering, bl.a. genom att sanera klotter inom 24 timmar och nollställningar i samband med evenemang av olika karaktär. Kontoret och tidigare klotterentreprenör har under större delen av 2016 och början av 2017 varit oense gällande tolkningen av kontraktet, vilket har inneburit att klottersanering inte har kunnat ske på ett rationellt sätt. Kontraktet hävdades och två nya entreprenörer handlades upp som initialt fokuserade på att sanera de objekt som anmäldes under vintersäsongen och den tid som kontoret var utan entreprenör. Saneringen bedrivs dock sedan några månader tillbaka enligt normala förhållanden.

Stadens städgaranti innebär att anmälningar om nedskräpning och fyllda skräpkorgar ska åtgärdas inom 24 timmar från det att anmälan mottagits av anlitad entreprenör. För stora delar av staden uppfylls denna garanti med bred marginal eftersom många avtal innefattar daglig

tömning och eftersom daglig plockstädning genomförs av Stockholmsvårdar i ett flertal ytterstadsområden. I arbetet för en renare, tryggare och mer attraktiv stad inbegrips också de satsningar som görs i de samverkansprojekt som pågår med privata och offentliga aktörer i olika fokusområden, vilket beskrivs närmare under nämndmål 3.2. För cityområdet bedriver kontoret samarbete med City i Samverkan, vilket bl.a. inkluderar arbetsledning av Stockholmsvårdarna som plockstädar och signalerar närvaro.

Efter terrordådet på Drottninggatan den 7 april var kontorets medarbetare och entreprenörer delaktiga i att upprätthålla tryggheten i de centrala delarna av staden och säkerställa en värdig och tillgänglig plats för allmänheten att hedra attackens offer. Detta innebar bl.a. att sätta upp avspärningar, städa Drottninggatan, sätta ut fler betonglejon, flytta blommor till Sergeltrappan och slutligen ta hand om dessa blommor. Kontorets arbete i samband med dådet bedöms ha fungerat väl och de medarbetare som var på plats gjorde, trots psykiska påfrestningar, beundransvärda insatser.

Vidare har kontoret arbetat med att utveckla och fördjupa framkomlighetsstrategin för att omfatta en större del av det offentliga rummet, t.ex. funktionen för gator, torg, kajer, parker och stråk. Ett ärende ska redovisas för nämnden i september för att sedan skickas ut på remiss. I kontorets uppdrag att leda utvecklingen av offentliga rum ingår även vård och utveckling av stadens gröna och blå värden, vilket beskrivs närmare under nämndmål 2.3.

Utvecklingen av City

Kommunfullmäktige har beslutat om Vision för City och kontoret har tagit fram en trafik- och gatumiljöplan för City som nämndredovisades i maj för att sedan skickas ut på remiss. Planen är både ett visionsdokument och ett verktyg för framtida upprustning och utveckling av torg och gator i City. Vidare fortsätter arbetet med kontorets för närvarande största investeringsprojekt, tätskiktsreoveringen vid Sergels torg, och projektet ska vara klart under 2018. Det finns stort intresse hos fastighetsägare i City att i samband med ombyggnaden av sina fastigheter utveckla det offentliga rummet och olika former av samverkansavtal diskuteras, bl.a. runt Malmskillnadsgatan, Gamla Brogatan och Mäster Samuelsgatan.

Trafiksäkerhet

I arbetet med trafiksäkerhet läggs särskild vikt på miljöer med många oskyddade trafikanter och trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid gång- och cykelpassager vidtas. I enlighet med stadens trafiksäkerhetsprogram läggs fokus på åtgärder som ger stor trafiksäkerhetseffekt och som staden har rådighet över: hastighetsefterlevnad, säkra huvudgator och ökad kunskap. Nämnden antog i februari en åtgärdsplan för 2017 års arbete och arbetet pågår. Dessutom har en kommunikationskampanj genomförts för att förbättra samspelet mellan trafikanter och denna kampanj beskrivs även under mål 2.2. Trafiksäkerhetsarbetet med stadens skolor har pågått under många år och ”Plan för säkra och trygga skolvägar” som antogs av kommunfullmäktige 2016 ligger till grund för det fortsatta arbetet. Under året genomförs såväl fysiska som beteendepåverkande åtgärder vid flera skolor, varav de flesta i ytterstaden.

Lägre hastigheter och bättre hastighetsefterlevnad är centralt för trafiksäkerheten och arbetet med att anpassa hastigheterna till de lokala förutsättningarna fortgår under 2017. För hastighetsplanens första del ska två teststräckor börja byggas till hösten och sedan utvärderas avseende åtgärder på gator med högfrekvent busstrafik. De sista tre delarna av hastighetsplanerna har varit ute på remiss och synpunkter har inkommit från bl.a. stadsdelsförvaltningar, landstingets trafikförvaltning och Trafikverket. Fysiska åtgärder i

anslutning till kommande hastighetsförändringar utreds och utifrån dessa utvärderingar och utredningar kommer arbetet med hastighetsplanerna att drivas vidare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Delta i det fortsatta arbetet med att utveckla cityområdet. Under 2017 ska bl.a. Tegelbacken och Järnvägsparken prioriteras.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Kontoret har tagit fram en trafik- och gatumiljöplan för City som nämnden har skickat på remiss. Planen visar bl.a. åtgärder som kan göras till år 2030 för att bidra till målen i Vision för City. Under 2017 färdigställs nya Brunkebergstorg som har finansierats av staden och fastighetsägare. Kontoret deltar också i arbetet med ny detaljplan för centralstationsområdet, som bl.a. studerar möjligheterna att däcka över spårområdena mellan Kungsbron och Vattugatan. Ombyggnationen av Klarabergsgatan pågår och gatan är fri från fordonstrafik fr.o.m. januari. Ett genomförandebeslut för Vasagatans ombyggnad fattades under våren och arbetet med projekteringshandlingar pågår. Flera fastighetsägare deltar i finansieringen. Planer för Tegelbacken och Järnvägsparken beskrivs i trafik- och gatumiljöplanen.</p>			
	Förbättra belysningen i staden via trygghetsskapande, effektivare och driftsäkrare belysning.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Arbetet med att förbättra stadens belysning bedrivs löpande i hela staden. Bland 2017 års planerade arbeten märks bl.a. utbyte av belysning vid Hässelby torg, Tenstagången och, efter medborgarförslag, översyn av belysning i Bifrostparken i Spånga samt Hjulsta torg.</p>			
	Genomföra beslutade reinvesteringsprogram för cykelinfrastruktur, vägar, torg, träd, anordningar, belysning, konstbyggnader och trafiksignaler.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Arbetet enligt beslutade reinvesteringsprogram löper på enligt plan.</p>			
	I syfte att förbättra trafiksäkerheten arbeta med beteendepåverkande och/eller fysiska åtgärder vid skolor i enlighet med "Plan för säkra och trygga skolvägar".	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Kontoret genomför löpande beteendepåverkande och fysiska åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten enligt "Plan för säkra och trygga skolvägar".</p>			
	Medverka i trygghetsvandringar och därefter vidta trygghetsskapande åtgärder.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Kontoret medverkar i samtliga trygghetsvandringar som stadsdelsförvaltningar och andra aktörer bjuder in till och hittills under året har kontoret deltagit i ett femtontal vandringar. lakttagelser som faller inom kontorets ansvarsområde åtgärdas och återkopplas till de som anordnat vandringen.</p>			
	Medverka till minst tio pop up-parker under 2017.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Kontoret har hittills medverkat till elva pop up-parker runt om i staden, t.ex. genom att beställa moduler och växtförslag.</p>			
	Påbörja utbyggnaden av två teststräckor för hastighetsplanens första delområde.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Vid en första upphandling av entreprenör för utbyggnad av teststräckorna inkom inga anbud och en andra upphandling fick genomföras. Projektet har därför försenats ca fyra månader, men beräknas påbörjas under tidig höst.</p>			
	Säkerställa en god standard avseende vinter- och barmarksrenhållning samt underhållsinsatser för stadens alla gator, torg, gång- och cykelvägar, i enlighet med stadens framkomlighetsstrategi.	2017-01-01	2017-12-31
<p>Analys</p> <p>Stadens vinterväghållning och barmarksrenhållning bedrivs löpande och innefattar bl.a. borttagning av byggsäckar, åtgärdande av potthål och omhändertagande av julgranar tillsammans med Stockholm Vatten AB. Under vintern bedrevs sopsaltning två gånger per vardag och en gång per helg på 184 km cykelbana runt om i staden för att skapa god framkomlighet. En utvärdering av snöröjningen under vintern 2016/2017 redovisades för nämnden i juni. Inför kommande vintersäsong testar kontoret en ny typ av plog, samt har tagit fram en plan för saltning av torgytor och utlastning av snö på</p>			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
torgtor för bättre framkomlighet.			
 Utveckla arbetssätt och metoder för att fortsätta förbättra snöröjningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet fortsätter med att genomföra försök med saltlösning på utvalda gångbanor och trossalt på utvalda busshållplatser. Omvärldsbevakning sker, bl.a. genom kontakt med representanter från staden Wien, där en ny typ av plog tagits fram anpassad speciellt för gångbanor. Målsättningen är att försök med denna plog ska kunna göras på utvalda stråk i Stockholm under kommande vintersäsong.			
 Utveckla befintliga rutiner för mer enhetliga kontroller av entreprenörers fullgörande av avtalade driftinsatser.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontroller av entreprenörers fullgörande av avtalade driftinsatser är genomförda och arbetet med att utveckla befintliga rutiner för mer enhetliga kontroller är i slutskedet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms stad är kärnan i en av de fem snabbast växande regionerna i Europa där länet växer med ca 100 personer per dag och staden med ca 50. Det ställer stora krav på en hög bostadsbyggnadstakt och målen om 40 000 nya bostäder mellan åren 2014 och 2020, samt 140 000 nya bostäder mellan 2010 och 2030 ligger fast. Trafikkontoret spelar en central roll i detta arbete, eftersom ett väl fungerande transportsystem är en förutsättning för att bostads- och arbetsmarknader ska fungera i den växande staden. Vägledande i detta arbete är framkomlighetsstrategin, som anger hur staden ska kunna växa med bästa möjliga funktion i trafiksystemet och skapa ett transportsnålt och därmed hållbart samhälle. När nya områden är byggda är det dessutom trafikkontoret som ska sköta om stadsmiljön och för att säkerställa effektiv drift och underhåll i framtiden är det viktigt att kontoret i ett tidigt skede deltar i arbetet med bostadsbyggandet.

Nämndmål:

Vara en del i utvecklingen av ett växande Stockholm till en hållbar, funktionell och tillgänglig stad med god infrastruktur och attraktiva offentliga rum

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Ett tydligt infrastrukturperspektiv finns tidigt i planeringen av det växande Stockholm.
- Välavvägda prioriteringar vid planering av det offentliga rummet uppnås.
- Driftperspektivet beaktas redan i planeringsstadiet.

Analys

Kontoret följer samtliga strategiska utvecklings- och exploateringsprojekt och arbetsuppgifterna inkluderar bl.a. att besvara program-, detaljplane- och bygglovsremisser och

deltagande i såväl detaljplanarbeten som i projekteringskedet. Kontoret bedömer att det är särskilt angeläget att medverka i programarbetena då det är i detta skede inriktningen för trafiksystemet fastslås. Med framkomlighetsstrategin som utgångspunkt utreder kontoret hur exploateringarna påverkar trafiksystemet och hur staden ska prioritera i gatu- och vägnätet. När staden förtäts är också trafikprognoser och -analyser viktiga verktyg. Kontoret medverkar även vid projektens genomförande genom olika former av tillståndsgivning, utfärdande av lokala trafikföreskrifter, övertagande av anläggningar m.m. Tillsammans med andra berörda förvaltningar deltar kontoret i arbetet med att finna lämpliga platser för tillfälliga boenden för nyanlända och asylsökande. Nya bostäder byggs ofta nära vägar och spår där farligt gods transporteras. Eftersom bostadsförsörjningen riskerar att påverkas negativt av säkerhetskrav kring farliga transporter arbetar kontoret tillsammans med andra berörda aktörer för att öka kunskapen i detta ämne.

En gemensam processbeskrivning har tagits fram över hur samarbetet mellan stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret ska bedrivas i exploateringsprojekten. Detta arbetssätt implementeras nu samtidigt som det sker ett kontinuerligt arbete för att ytterligare effektivisera och förtydliga processen. Samplaneringen med exploateringskontoret förbättras för att öka trafikkontorets möjligheter att vara med att planera och påverka. Kontoret arbetar också tillsammans med övriga förvaltningar med att utveckla diverse stöddokument för att tydliggöra vilka krav och riktlinjer som gäller vid utformning av allmänna platser. Vidare pågår ett arbete med att uppdatera den gränssnittslista som behandlar ansvarsområden mellan stadens olika aktörer.

Med stadens höga exploateringstakt försvinner allt fler kommunaltekniska ytor och ett strategiförslag för att säkerställa behovet av dessa ytor, främst för driftverksamhet och snöhantering, har antagits av kommunfullmäktige. Arbetet bedrivs bl.a. tillsammans med stadsbyggnads- och exploateringskontoren och platser för omhändertagandet av snö inventerades och säkerställdes inför vintern 2016/2017 och motsvarande arbete pågår nu inför vintern 2017/2018. Vanadisberget utgör en viktig kommunalteknisk yta för att kunna säkerställa god standard avseende vinter- och barmarksrenhållning på stadens gator. Återttagande av berget sker under hösten och kontoret utreder bergets framtida användning och kostnader för upprustning.

Ombyggnaden av Slussen pågår och arbetet leds av exploateringskontoret. Trafikkontoret deltar dels med en projektledare som ansvarar för de delprojekt som hanterar anläggningar som berör vatten och dels som en aktiv part i frågor såsom trafik och tillgänglighet, kommunikation, samt genom att förvalta den befintliga anläggningen medan framtidens Slussen byggs. När bygget är färdigställt tar trafikkontoret över driftansvaret för anläggningen, varför ett aktivt deltagande är av stor vikt. Kontoret medverkar även i planeringen av ett flertal andra stora infrastrukturprojekt, t.ex. utbyggnaden av tunnelbanan, Roslagsbanans ombyggnad, Spårväg City, Mäljarbanan, tvärbana till Kista och Förbifart Stockholm samt bistår stadsledningskontoret i arbetet med Sverigeförhandlingen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	I samverkan med andra berörda aktörer delta i studier och utvecklingsarbete för att säkra hur behovet av farliga godstransporter kan kombineras med en hög nivå på bostadsbyggandet.	2017-01-01	2017-12-31
Analys Kontoret har tillsammans med stadsbyggnadskontoret fortsatt samarbetet med Länsstyrelsen och Trafikverket inom ramen			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
för den styrgrupp och arbetsgrupp som bildats. Ett fördjupat arbete med Trafikverket har också inletts. Den målpunktskarta som har tagits fram har utvecklats och detta arbete fortsätter. En fördjupad passagemätninganalys har genomförts som breddar kunskapen om det farliga godsets omfattning och väg genom staden. Under våren har kontoret presenterat de hittills uppnådda resultaten på SKL:s översiktsplanedag och på Länsstyrelsens "Plan- och bostadsdagar". En ansökan har lämnats in om att få presentera kontorets och stadens arbete på Transportforum i januari 2018.			
 Säkerställa tillgången på platser för omhändertagandet av snö liksom platser för sandupplag, entreprenadmaskiner m.m. i samarbete med stadens övriga aktörer genom implementering av den av kommunfullmäktige antagna strategin.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Platser för omhändertagande av snö inför vintern 2017/2018 har inventerats under vår och sommar och en plan beräknas färdigställas under tidig höst. Ett utvecklingsarbete i enlighet med kommunfullmäktiges strategi från december 2015 bedrivs för att långsiktigt säkra behovet av kommunaltekniska ytor i den växande staden.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Alla evenemang som äger rum på offentlig plats eller genererar större trafikmängder berör trafikkontoret och kontoret spelar en viktig roll i att uppfylla stadens ambitioner om att vara en av Europas ledande evenemangsstäder. Stadens offentliga miljöer ska utformas och utvecklas på så sätt att kulturell verksamhet inkluderas och uppmuntras. Genom gestaltning av platser kan bl.a. barns och ungas upplevelser och möjligheter att utöva olika typer av aktiviteter och kultur förbättras.

Nämndmål:

Stadens offentliga rum stödjer och inkluderar kulturell verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler platser rymmer möjlighet för kulturell upplevelse och verksamhet.

Analys

När evenemang äger rum på offentlig plats, tar gatumark i anspråk eller genererar större trafikmängder är trafikkontoret en viktig aktör. Det ska vara enkelt för arrangörer att både söka tillstånd för och att genomföra evenemang i Stockholm. Kontoret uppmuntrar arrangörer att sprida evenemang geografiskt för att alla delar av staden ska leva. Samverkansformerna med kulturförvaltningen har utvecklats och kontoret har numera ett nära samarbete och regelbundna möten med kulturförvaltningen i syfte att stärka Stockholm som evenemangsstad. Ett arbete med att utveckla Kungsträdgården, inklusive evenemangsytan, pågår och ett inriktningsbeslut kommer att presenteras för nämnden innan året är slut.

Kontoret arbetar kontinuerligt med att utveckla formerna för hur kulturell verksamhet kan stödjas i utformningen av den offentliga miljön. T.ex. arbetar kontoret under 2017 med konstnärlig utsmyckning av gångtunnel under Örbyleden. Inom programmet Kultur i

ögonhöjd ingår kontoret i nätverket Staden i ögonhöjd, med medarbetare från olika förvaltningar med fokus på stadsutvecklingsfrågor. Nätverket arbetar med att belysa barns och ungas behov och stärka deras delaktighet gällande stadsutvecklingsfrågor och detta arbete beskrivs även under nämndmål 4.4.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samråd med kulturförvaltningen utreda och utveckla evenemangsplatsen i Kungsträdgården.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Tillsammans med kulturförvaltningen har kontoret tagit fram en handbok för arbetet med Kungsträdgården, både vad gäller evenemang och löpande drift. Ett arbete med att fortsätta utveckla Kungsträdgården, inklusive evenemangsytan, pågår och ett inriktningsbeslut kommer att presenteras för nämnden innan året är slut.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Trafikkontorets arbete med att implementera framkomlighetsstrategins principer och underliggande inriktningsplaner innebär en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med ökad tillgänglighet och minskad klimatpåverkan. När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat.

Kraftfulla åtgärder vidtas för att nå målet att Stockholm ska ha en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030. Forskning visar att bilrelaterad energianvändning minskar med ökande befolkningstäthet och biltrafikerbetet per person i Stockholm är klart lägst i landet. Genom sitt planmonopol kan staden styra mot en tät och funktionsblandad stad, vilket utgör en nyckelfaktor för möjligheten att skapa ett transportsnålt samhälle med god tillgänglighet baserat på en kombination av kollektivtrafik, gång, cykel och biltrafik.

Vidare bidrar kontoret till en hållbar livsmiljö och ett klimatsmart Stockholm genom att bl.a. minska verksamhetens miljöpåverkan, verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt med en förstärkt grönstruktur och göra det enklare att återvinna avfall på offentliga platser.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Ett växande Stockholm innebär en ökning av antalet energiförbrukande anordningar, när t.ex. fler belysningsstolpar och trafiksignaler tas i drift. Trafikkontoret fortsätter därför arbetet med att energieffektivisera, dels för att en hållbar energianvändning är centralt för att staden ska nå målet om att år 2040 vara en fossilbränslefri stad, dels för att hålla nere driftkostnaderna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				62 GWh		61 GWh	1835 GWh	2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden ta fram en handlingsplan för användande av fossilbränsle fria arbetsmaskiner.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Trafikkontoret medverkar i det av exploateringskontoret ledda arbetet. En konsult har handlats upp hos exploateringskontoret och en rapport är under framtagande.			

Nämndmål:

Förvaltningens egen energianvändning är hållbar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i kontorets anläggningar effektiviseras.

Analys

En växande stad innebär fler tekniska anläggningar och kontoret arbetar vidare med att effektivisera energiåtgången. Belysningen står för tre fjärdedelar av kontorets totala energiförbrukning och genom att successivt gå över till energieffektiv LED-belysning sänks energikostnaderna, samtidigt som positiva effekter för miljön och stadsbilden uppnås. Nyexploateringar och förtätning av belysning på t.ex. parkvägar innebär att stadens belysning ständigt byggs ut och vid utbyggnad väljs det mest energieffektiva systemet som motsvarar uppställda krav. Kontoret ansöker i samband med denna tertialrapport om investeringsmedel för klimatåtgärder inom Central medelsreserv för fortsatt byte av ljusarmaturer. Ansökan redovisas som bilaga 7. Kontoret arbetar även med att utveckla och utvärdera potentialen för behovsanpassad belysning, t.ex. belysning som är närvarostyrd och under året utreds framtida styrsystem.

Utöver arbetet med stadens belysning sker kontinuerliga utvärderingar av andra möjligheter att effektivisera förvaltningens energianvändning. Som exempel kan nämnas det arbete som pågår med att byta ut samtliga parkeringsautomater mot solcellsdrivna, biljettlösa automater. Kontoret bedriver även ett omfattande arbete för att skapa ett mer transportsnålt samhälle med minskad klimat- och miljöpåverkan. Detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 2.2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra utbyte av parkeringsautomater till solcellsdrivna, biljettlösa automater.	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Samtliga nya automater är upphandlade och arbetet med att genomföra utbyten pågår enligt plan.			
 Reducera energiåtgången vid reinvesteringar i tekniska anläggningar som belysningsanläggningar, tunnelsystem, markvärme, hissar och rulltrappor.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Arbetet med att reducera energiförbrukningen vid reinvesteringar bedrivs löpande. Bland 2017 års åtgärder märks bl.a. fortsatt utbyte av belysningsarmaturer i stadens tunnelsystem, fortsatt intrimning och optimering av stadens markvärmesystem och utbyte av ca 3 500 äldre belysningsarmaturer till mer energieffektiva LED-armaturer.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Stockholmsregionen växer vilket innebär att staden måste utnyttja det gatuutrymme som finns så effektivt som möjligt. Framkomlighetsstrategin beskriver hur gator, torg och kajer behöver planeras och utvecklas för att bidra till en attraktiv stad och ett hållbart transportsystem. Detta ska ske främst genom ökad prioritering av den rörliga trafiken och de färdmedel som kan transportera flest människor och gods på minst yta, d.v.s. gång, cykel, kollektivtrafik och godsfordon med hög beläggning. För att detta ska gå att genomföra måste biltrafiken minska.

Stadens framkomlighetsstrategi har konkretiserats i underliggande inriktningsplaner, bl.a. för gång, cykel, stombussar och leveranstrafik. Planerna beskriver hur strategins mål ska uppnås och innehåller handlingsplaner för prioriterade åtgärder. Under 2017 fortsätter planerna att realiseras genom arbete i konkreta ny- och ombyggnadsprojekt. Kontoret fortsätter även samarbetet med landstingets trafikförvaltning, Trafikverket och övriga aktörer genom fortsatt utveckling av huvudtidplanen för trafikstörande arbeten. Samarbetet leder till att byggarbeten kan styras bättre i tid för att minimera trafikstörningar, särskilt när det gäller buss-, gång- och cykeltrafiken.

I egenskap av väghållare verkar kontoret för att transportsektorns klimatpåverkan ska minska, vilket ska bidra till att uppnå stadens klimatmål och de nationella klimatmålen till år 2030. Biltrafiken per person i Stockholm är klart lägst i landet och en av de allra viktigaste åtgärderna som staden kan vidta för att minska landets totala biltrafik är därför att göra det möjligt för fler att bo i Stockholm, bl.a. genom fortsatt bostadsbyggande. Den biltrafik som återstår ska vara fossiloberoende senast år 2030 och arbetet med att främja en utbyggd publik laddinfrastruktur är en viktig del av detta.

Motorfordonstrafiken i staden har påverkan på luftkvaliteten och tidigare har miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) överskridits. Kontorets arbete med att minska partikelhalterna (PM₁₀) har dock gett resultat, främst genom utvecklandet av nya dammbindande tekniker och dubbdäcksförbud på tre av stadens gator. Arbetet behöver dock fortsätta. Genom att implementera framkomlighetsstrategins principer styr kontoret mot en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med minskad biltrafik, vilket även kan innebära minskade halter av kvävedioxid (NO₂) i luften.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel dubbdäcksanvändning på innerstadsgator	37			39	37	40	38 %	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel resande med kollektivtrafik, innerstadssnittet				71		73	73 %	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Cykelantal				62 520 st		75 800 st	75 800	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden				16 km/h		18 km/h	18 km/h	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden				28 km/h		31 km/h	31 km/h	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Gångflöde på ett urval gator.						1 %	Ska öka med 1 %, samm- anvägt för de gator som mäts	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Passager över trängselskattesnittet, tunga lastbilar				17 823		18 100	18 100	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Vägtrafikarbete per person						-0,5 %	Ska minska 0,5 % från föregående år	2017
Analys Utfallet för 2017 redovisas i verksamhetsberättelsen. Vägtrafikarbetet i Stockholm har ökat under senaste åren, främst p.g.a. en stark inflyttning, bättre ekonomi och relativt oförändrade drivmedelspriser. Dessa faktorer gäller fortfarande, varför kontoret redan nu gör bedömningen att årsmålet inte kommer att nås.								
  Vägtrafikarbete totalt i staden						-0,2 %	Ska minska med 0,2 % jämfört med	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
							föregående år	
Analys								
Utfallet för 2017 redovisas i verksamhetsberättelsen. Vägtrafikarbetet i Stockholm har ökat under senaste åren, främst p.g.a. en stark inflyttning, bättre ekonomi och relativt oförändrade drivmedelspriser. Dessa faktorer gäller fortfarande, varför kontoret redan nu gör bedömningen att årsmålet inte kommer att nås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB ta fram en handlingsplan för hantering av byggmassor inom staden.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Trafikkontoret medverkar i det av exploateringskontoret ledda arbetet. Exploateringskontoret har upphandlat en konsult för utredning och planerar att kalla till möten under hösten.			
  Kommunstyrelsen ska genomföra en förstudie, i samverkan med trafiknämnden kring samlastning av stadens egna varuleveranser. Servicenämnden och exploateringsnämnden ska bistå i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Kontoret deltar i det av stadsledningskontoret ledda arbetet med förstudien. En projektgrupp och en styrgrupp med medarbetare från berörda förvaltningar har tillsatts och konsulter har upphandlats.			
  Trafiknämnden ska genomföra en samspelskampanj.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
En samspelskampanj ("Visa mer hjärta i trafiken") genomfördes under våren och repeterades under andra halvan av augusti.			
  Trafiknämnden ska i Digital Demo Stockholm som projektägare fungera som kravställare till förslag på förbättrad framkomlighet och optimerade trafikflöden i staden genom att styra trafikljusen.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Projektet Digital Demo Stockholm pågår och kontoret har lagt fram projektidéer kring trafiksignaler. Ett arbete pågår nu med att se över finansieringen av föreslagna projekt, bl.a. har en ansökan skickats till Vinnova.			
  Trafiknämnden ska implementera Plan för gatuparkering.	2017-01-01	2018-12-31	
Analys			
Arbetet med att implementera planen fortsätter enligt tidplan. Skyltningen på Östermalm är klar och skyltningen på Södermalm har påbörjats.			
  Trafiknämnden ska skärpa övervakningen av felparkerade bilar i cykelfält.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Övervakningen av felparkerade bilar i cykelfält har skärpts. Skärpningen föregicks av en kampanj i lokaltidningar och på stadens digitala reklamvitiner.			
  Trafiknämnden ska utreda förutsättningarna för att skapa bredare övergångsställen på platser med höga gångflöden.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Inventering av lämpliga platser pågår och föremätningar görs under hösten. Åtgärder planeras till årsskiftet med utvärdering under 2018. Bredare övergångsställen kommer också att byggas i två pågående projekt vid Fridhemsplan och längs Vasagatan.			
  Trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB och bostadsbolagen ska samverka för utbyggnad av laddinfrastruktur.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Trafikkontoret har ett nära samarbete med miljöförvaltningen när det gäller att etablera laddinfrastruktur på gatumark. På marsnämnden antogs ett mål om att 500 publika laddpunkter ska etableras på gatumark fram till år 2020. I målet är hänsyn taget till Stockholm Parkering ABs utbyggnadsplaner och i ärendet ges även förslag till riktlinjer för bostadsbolag och exploateringskontoret.			

Nämndmål:

Hållbara trafiklösningar och ökad framkomlighet gör att fler människor och mer gods kan förflyttas i staden, samtidigt som klimat- och miljöpåverkan minskar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Ökad tillämpning av stadens framkomlighetsstrategi.
- Utvecklad regional samverkan.
- Fossila utsläpp från vägtrafiken minskar.
- Miljökvalitetsnormerna för PM10 klaras och halterna av NO2 minskar.
- Förbättrad logistik för varuleveranser
- En gemensam trafikmodell för Stockholmsregionen

Analys

Satsningar på cykel och förbättrad gångvänlighet

Stockholm har en hög ambitionsnivå för planeringen av cykelinfrastruktur och stora satsningar genomförs för att göra det enklare och säkrare att cykla i staden. Genom investeringar och reinvesteringar utvecklas cykelvägnätet med ännu bättre framkomlighet och högre trafiksäkerhet. Hittills under året har genomförandebeslut bl.a. fattats för ny gång- och cykelbana längs Bromstenvägen, breddning av Farstastråket, cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder längs Hässelby-stråket/Bergslagsvägen, cykelförbättrande åtgärder på Valhallavägen, tunnel under Fruängsbanan och omdaning av Vasagatan.

Mot bakgrund av rådande högkonjunktur, den heta marknaden i byggbranschen och en hög personalomsättning hos kontorets entreprenörer, finns en risk att kontorets upphandlade entreprenörer inte kommer att bli klara med årets planerade reinvesteringsåtgärder gällande cykel och gata under året. Ett aktivt arbete bedrivs för att kunna leverera i så hög utsträckning som möjligt utifrån 2017 års planer. Arbetet med cykelinvesteringar beskrivs närmare i bilaga 4.

Kontoret bedömer att det finns skäl att fortsätta utveckla arbetssätt för avvägningar och prioriteringar i investeringsplaneringen, med nya och utvecklade verktyg för att prioritera såväl mellan som inom projekt. Ett arbete har därför inletts med att ta fram verktyg för kostnads-nyttoanalyser och samhällsekonomiska bedömningar av cykelinvesteringar, däribland de särskilt utpekade objekten i cykelplanen. Arbetet beräknas vara klart under året.

Längs utpekade cykelpendlingsstråk hålls en högre standard på snöröjning och vinterunderhåll, och dessa stråk utökas varje vintersäsong. Metoden att använda sopsaltning på utpekade stråk i staden utvecklas vidare och tillsammans med Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) testar kontoret kontinuerligt bl.a. nya borststrån, nya valsar

och ny form av saltlösning. Efter vintern 2016/2017 arrangerade kontoret ett möte om framtidens vinterväghållning, där kommuners krav och behov diskuterades med leverantörer, entreprenörer och maskintillverkares möjligheter. Cykeljourens arbetsområde utökas och med fokus på de sju prioriterade stadsdelarna satsar kontoret extra på vegetationsröjning längs särskilt viktiga cykelstråk. Övervakningen av felparkerade bilar i cykelfält skärps och arbetet med beläggningsåtgärder samt utvecklad vägmarkering och avstängningsmaterial fortsätter.

Arbetet med att uppföra 3 000 nya cykelparkeringsplatser pågår och förutsättningarna för cykelgarage i kollektivtrafiknära lägen fortsätter att undersökas, t.ex. i anslutning till centralstationen och på olika platser i ytterstaden. Kontoret räknar med att i år rensa bort ca 3 000 skrotcyklar i cykelställ för att frigöra parkeringsplatser för de cyklar som faktiskt används. Upphandling av ett nytt system för låncyklar pågår efter att nämnden antog ett ärende i april. Arbetet har föregåtts av aktiv omvärldsbevakning med syftet att få ett så bra och effektivt system som möjligt. Det nya systemet ska även finnas utanför innerstaden och ha öppet dygnet runt under hela året.

Fortsatta förbättringar av cyklisternas förutsättningar i staden utreds, bl.a. gällande cykling på Sveavägen och alternativ sträckning för cykelstråket förbi Götgatsbacken. Arbetet med att utreda möjligheterna till att prova holländsk högersväng respektive allgröntfas i utvalda korsningar runt om i staden fortsätter och dessa frågor kommer att redovisas för nämnden under vintern. Dubbelriktad cykling infördes under fjolåret på lämpliga enkelriktade gator runt om i staden och effekterna av detta utreds och analyseras nu av kontoret. Ytterligare gator föreslås anpassas. Utredningen om en cykelbro mellan Gamla Stan och Tegelbacken redovisades för nämnden i juni och kontoret fortsätter att utreda möjliga alternativ.

Kommunfullmäktige har antagit gångplanen som ska stärka möjligheterna för gångtrafiken i staden och skapa ytor för ökat stadsliv och trivsammare vistelsemiljöer. Under året bedrivs bl.a. arbete med att förbättra gångmöjligheterna på Drottninggatan och längs gångstråket mellan Hornstull och Telefonplan. Vidare påbörjas ett arbete för förbättrad gångvänlighet längs rekreativstråket Fagersjö-Farsta strand. Inom ramen för konceptet Levande Stockholm sker bl.a. ett arbete med fler gågator i staden, något som beskrivs närmare under nämndmål 1.3.

Kontoret utvecklar kommunikationen om hållbart resande och all kommunikation om stadens satsningar på gång-, cykel- och kollektivtrafik samt leveranstrafik sker inom ramen för konceptet "Ser du möjligheterna?". Under våren genomfördes t.ex. en kampanj för att fler ska se möjligheterna med att cykla och gå i Stockholm. Utöver annonsering genomfördes en aktivitet på flera platser i staden där representanter från trafikkontoret fanns på plats för att diskutera gång och cykel med stockholmarna. Staden deltar i september i European Mobility Week och ska i kommunikationen kring detta deltagande väcka reflektion kring det egna resandet för att bidra till en attityd- och beteendeförändring mot ett mer hållbart resande. Under denna vecka genomför kontoret även den 17 september evenemanget "I stan utan min bil", då Gamla stan och delar av innerstaden stängs av för biltrafik mellan kl. 9-18. En kampanj för att skapa förutsättningar för bättre samspel i trafiken, under parollen "Visa mer hjärta i trafiken", genomfördes under våren och igen i slutet av sommaren.

Ökad framkomlighet för övriga transportslag

Arbetet fortsätter för att öka medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten för stombussarna i hela staden, i enlighet med den nya handlingsplan för stombusstrafiken som

har antagits av nämnden för 2017-2021. Under 2017 utreds åtgärder för buss 178 mellan Jakobsberg och Danderyd och buss 179 mellan Vällingby och Sollentuna. Även åtgärder för linje 1 och linje 4 utreds. Som exempel på insatser kan nämnas fler och bättre skyltade och markerade busskörfält, justering av hållplatslägen och översyn av lokala trafikföreskrifter. Handlingsplanen innehåller även ett antal utredningar, t.ex. om samspel mellan buss- och cykeltrafik, kommunikationssystem för bussprioritering, samt kapacitetsstarka fordon. Dessutom fortsätter arbetet med att optimera stadens trafiksignaler och en översyn av de befintliga samordnade signalsystemen drivs vidare i syfte att öka framkomligheten och minska väntetiderna för de prioriterade trafikslagen.

Kontoret fortsätter att genomföra de åtgärder som anges i en strategisk inriktning för bättre leveranstrafik 2014-2017 och arbetet sker i samarbete med branschen och näringslivet. Syftet är att genom att minska mängden tung lastbilstrafik i innerstaden förbättra framkomligheten, säkerheten och miljön. Det strategiska arbetet innehåller åtgärder som t.ex. off peak-leveranser (nattleveranser med tysta lastbilar eller leveranser vid andra tider då det kommunala vägnätet är mindre belastat), samlastningslösningar, inventeringar och mätningar, samt bevakning av potentialen för godstransporter på vattenvägarna. En utredning har gjorts om möjligheten att reservera ett körfält för buss och tung trafik på Hornsgatan och redovisades för nämnden i maj. Kontoret bistår även kommunstyrelsens arbete med en förstudie om förutsättningarna för kommunal samlastning.

Utbyggnaden av publik laddinfrastruktur för eldrivna fordon fortsätter i samverkan med näringslivet och berörda förvaltningar och bolag och i mars antog nämnden ett mål om att 500 publika laddpunkter ska etableras på gatumark fram till år 2020. E.ON och Vattenfall har tecknat nyttjanderättsavtal för femton laddgator, vilket totalt innebär runt 100 nya publika laddpunkter. De två första gatorna invigdes i maj, och de flesta laddgatorna är nu i drift. Kontoret arbetar nu vidare med ett kartunderlag där lämpliga platser för etablering av fler laddgator pekas ut. Kontoret och miljöförvaltningen har i samband med detta inlett ett fördjupat samarbete med Ellevio, för effektivare hantering vid etablering av nya laddgator.

Arbetet fortsätter enligt tidplan med att implementera den av kommunfullmäktige antagna parkeringsstrategin och plan för gatuparkering som innebär att parkeringsavgifter och boendeparkering införs i fler delar av staden och att avgiftstiden för parkering förlängs i vissa delar av staden. I ytterstaden kommer ett fåtal nya parkeringsautomater att placeras ut, därför blir övergången till alternativa betalsystem för parkering, såsom mobilappen ”Betala P”, viktig och appen marknadsförs regelbundet på stadsinfotavlor och digitala vitriner. Arbetet pågår med att byta ut stadens samtliga parkeringsautomater mot solcellsdrivna, biljettlösa automater, vilket även beskrivs under nämndmål 2.1.

Under perioden 2016-2020 deltar kontoret i EU-projektet Civitas Eccentric som syftar till att skynda på utvecklingen att ställa om till förnybara bränslen och alternativa transportsätt. Bland åtgärderna inom projektet märks t.ex. utveckling av principerna för omledning av cykeltrafik vid tillfälliga avstängningar, nattleveranser med tysta lastbilar, förbättringar för stombusslinjer i ytterstaden och försök med innovativ teknik i samband med parkeringsövervakning och ledig gatuparkering. Under hösten kommer ett antal upphandlingar att genomföras inom ramen för Civitas Eccentric.

Planering och styrning för en mer framkomlig stad

Med ett ökande antal trafikstörningar förutsätter den regionala framkomligheten en

fördjupning av samordningen och samarbetet mellan regionens aktörer. Den s.k. huvudtidplanen för trafikstörande arbeten utvecklas ständigt och kontoret ser löpande över de interna rutinerna för att ta fram planen och för att hantera trafikstörningar i projektplaneringsarbetet. Kontoret förbättrar även den interna samordningen av arbeten som påverkar trafiken genom den samordnade projektplaneringen. Denna syftar till att samordna kontorets åtgärder på gatorna för att minska antalet störningstillfällen och ge mesta möjliga nytta för insatta medel. Ytterligare en del i detta arbete är samordningen av de ledningsdragande bolagens planerade arbeten i staden och framöver ska även stadens exploateringsprojekt införlivas i systemet.

Sedan 2016 pågår ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad och Trafikverket för etablering av en ny trafikmodell som kan användas för övergripande trafikanalys. Syftet är att kunna göra goda avvägningar, identifiera åtgärder som kan minimera trafikstörningar och lättare komma överens i gemensamma projekt.

När staden växer är det viktigt att framkomlighetsfrågorna beaktas i ett tidigt skede. Kontoret deltar därför i samtliga stora exploateringsprojekt och i mindre exploateringsprojekt som berör platser med stora trafikflöden. Detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 1.4.

Minskad klimatpåverkan

En av de stora utmaningarna när Stockholm växer är att tillgodose efterfrågan på ökat resande, samtidigt som klimatpåverkan ska minska. Biltrafiken ska minska och till år 2020 ska åtgärder ha vidtagits i staden som sammantaget motsvarar en reduktion av utsläppen med minst 80 000 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter). Åtgärder genomförs även för att uppnå stadens klimatmål och de nationella klimatmålen till år 2030. År 2040 ska Stockholm vara en fossilbränslefri stad. Att utforma gaturummet på gåendes och cyklisters villkor, medverka till att kollektivtrafik byggs ut, öka kollektivtrafikens attraktivitet, förbättra tillgången till publik laddinfrastruktur, styra tillgången till parkering och priset på densamma, främja bilpooler och anpassa hastigheter är samtliga exempel på åtgärder som kan minska biltrafiken och därmed klimatpåverkan och som i varierande grad ligger inom ramen för kontorets verksamhet och rådighet. Under året medverkar kontoret i stadsledningskontorets arbete med att ta fram en handlingsplan för fossilfria vägtransporter, vilket inkluderar att se över hur de styrmedel staden förfogar över kan användas för att främja en fossiloberoende fordonsflotta.

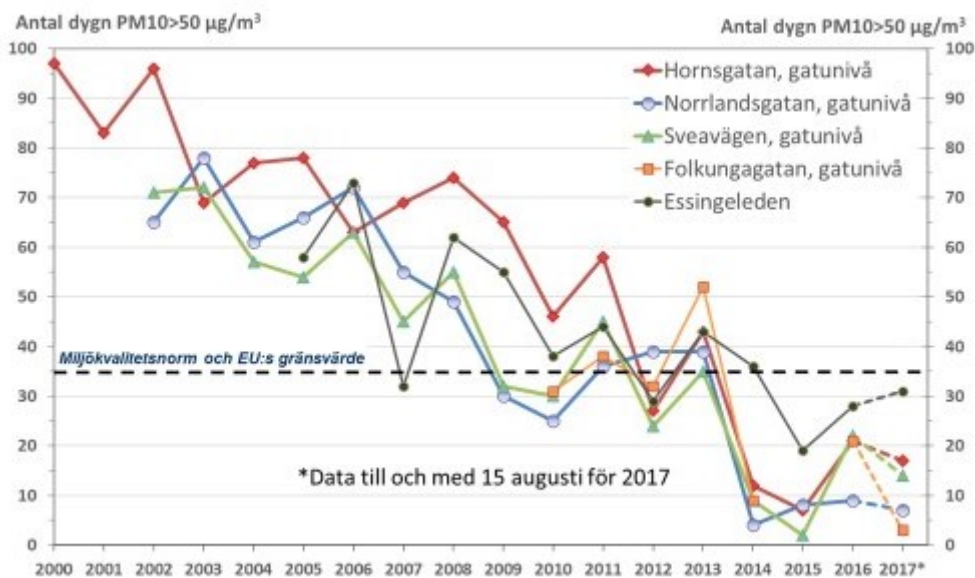
Förbättrad luftkvalitet

Arbetet för att förbättra luftkvaliteten avseende partiklar (PM₁₀) och kvävedioxid (NO₂) fortsätter. Enligt gällande åtgärdsprogram för luft arbetar kontoret under 2017 med följande:

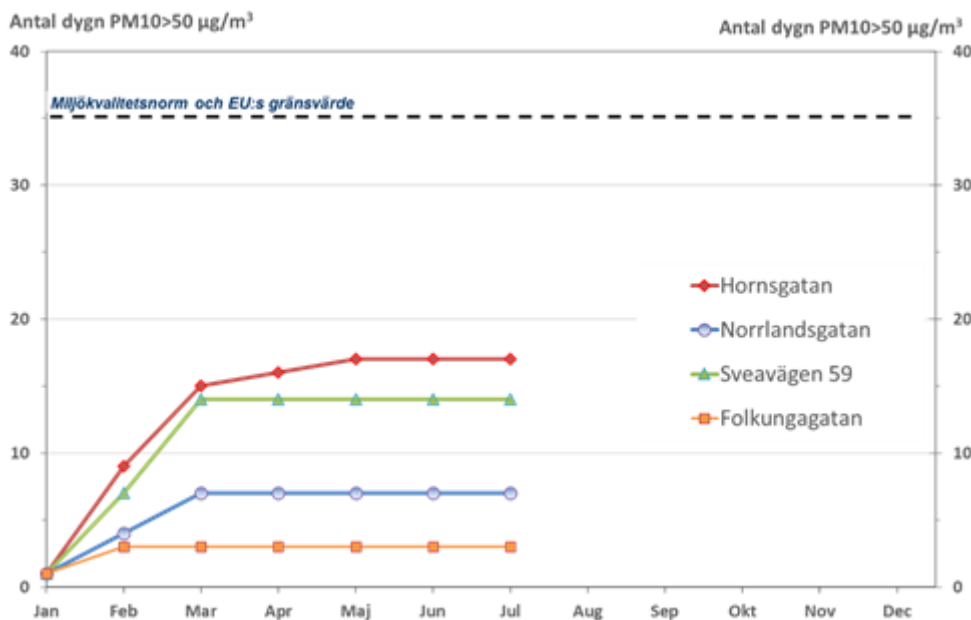
- Dammbindning av gator och trafikleder i Stockholms stad vid risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för PM₁₀.
- Städning med ny teknik på Stockholms stads gator vid risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för PM₁₀.
- Tidig vårstädning av Stockholms stads gator vid risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för PM₁₀.
- Optimerad halkbekämpning.
- Informationsinsatser för ökad efterlevnad av miljözonsregleringen avseende tunga fordon.

Kontoret genomför åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för samtliga utpekade gator med

mycket bra resultat. Som framgår av nedanstående diagram ligger stadens gator under gränsvärdet för dygnsöverskridanden av PM10. Arbetet behöver dock drivas vidare och staden har alltjämt för höga partikelhalter för att klara det långsiktiga nationella miljömålet om frisk luft. Under årets första månader var halterna av PM10 tidvis relativt höga till följd av en torr vinter och långväga transport av luftföroreningar.

Trend för antalet dygnsmedelhalter av PM10 högre än normvärdet 50 µg/m³, åren 2000-2017. Normvärdet får överskridas maximalt 35 dygn per år för att klaras. Data för 2017 omfattar 1 januari till 15 augusti.

Preliminärt ackumulerat antal dygnsmedelhalter av PM10 högre än normvärdet 50 µg/m³ under perioden 1 januari – 31 juli 2017. Normvärdet får överskridas maximalt 35 dygn per år för att klaras.

Dubbdäcken utgör den enskilt viktigaste källan till partikelemissioner och dubbdäcksförbud finns på Hornsgatan, Fleminggatan och delar av Kungsgatan. Studier visar att förbuden både minskar andelen lätta fordon med dubbdäck på förbudsgatorna och PM10-emissionerna. Kontoret följer och utvärderar tillsammans med miljöförvaltningen andra åtgärder för att ytterligare minska partikelemissionerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft						7		2017
Analys Kontoret konstaterar att antalet dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft redan överstiger sju på en av stadens gator under 2017. Det är svårt att hitta effektiva och rimliga åtgärder för att på kort sikt minska halten av kvävedioxid i luft. Allmänt trafikdämpande åtgärder, t.ex. trängselskatt och eventuellt parkeringsavgifter, har vissa effekter. Det viktigaste är dock åtgärder riktade mot fordon, t.ex. utsläppskrav på nya fordon, förbud att köra med gamla fordon och val av bränsle. Samtliga av dessa åtgärder ligger utanför kontorets rådighet. Vidare bidrar den ökande andelen av dieselfordon till att målet ej nås och även väderförhållanden kan påverka.								
 Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft						35		2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Aktivt arbeta för framkomlighet på stadens cykelbanor genom att undanröja hinder och hålla en hög ambitionsnivå avseende skötsel, drift och underhåll.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar aktivt för bättre framkomlighet på stadens cykelbanor, bl.a. genom bortforsling av akuta hinder. 184 km cykelbana ronderas av totalt tio maskiner på stadens prioriterade cykelnät. Kontoret har kontinuerliga dialoger med entreprenörer om vikten av framkomlighet på cykelbanorna, och samarbetar med kranskommuner och Trafikverket för att upprätthålla bra framkomlighet i regionen.			
 Fortsätta genomförandet av cykelplanen bl.a. genom utbyggnad av högkvalitativa pendlingsstråk, cykelparkeringar och vägvisning.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet pågår utifrån ambitionen att nå målet om cykelinvesteringar om en miljard kronor under perioden 2012-2018. Under 2017 förbereds ytterligare cykelinvesteringsprojekt som planeras ingå i inriktningsbeslut med preliminärt genomförande från 2019. Dessutom initieras identifierade åtgärder med hög genomförbarhet till och med 2018.			
 Genomföra åtgärder för delar av gångstråk enligt gångplanen som pekats ut med syftet att förbättra gångvänligheten.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet enligt gångplanen pågår. Ett genomförandebeslut för ökad gångvänlighet längs Drottninggatan togs i marsnämnden och fem korsningar längs med gatan kommer att byggas om under året och detta arbete drivs vidare under 2018. Förlängningen av gågatan längs Norrtullsgatan utreds under hösten i år. Förutsättningarna för gångtrafik på ett stråk mellan Hornstull och Telefonplan har utretts och förslag till åtgärder för att förbättra gångvänligheten har tagits fram. Arbetet pågår med att ta fram en verktygslåda för gånganalys. Vad gäller rekreativstråk är sträckan mellan Fagersjö och Farsta strand utvald och arbetet med programhandling och projektering pågår.			
 Genomföra åtgärder i enlighet med det av Länsstyrelsen framtagna åtgärdsprogram mot PM10 och NO2. Ny teknik och nya metoder för förbättrad luftkvalitet ska följas, prövas och utvärderas.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret genomför löpande åtgärder enligt det av Länsstyrelsen framtagna åtgärdsprogrammet, t.ex. dammbindning och optimerad halkbekämpning. Nya metoder och tekniker prövas och utvärderas fortlöpande. I samband med förändringar av			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
miljözonsregleringen avseende tunga fordon genomför kontoret informationsinsatser. Vad gäller NO2 saknar kontoret effektiva verktyg för att minska halterna, förutom att verka för trafikminskningar. Detta sker idag genom kontorets arbete med att implementera framkomlighetsstrategins principer som innebär en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med minskad vägtrafik.			
 Genomföra åtgärder inom ramen för EU-projektet Civitas Eccentric, såsom gröna parkeringstal och åtgärder för hållbar godsdistribution.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med åtgärder inom ramen för projektet pågår och en projektledare har anställts på kontoret. Bland åtgärderna märks t.ex. utveckling av principerna för omledning av cykeltrafik vid tillfälliga avstängningar, samt försök med innovativ teknik i samband med parkeringsövervakning och ledig gatuparkering			
 I samarbete med branschen fortsätta driva på för att genomföra åtgärder i enlighet med den strategiska inriktningen för bättre leveranstrafik 2014-2017, t.ex. off-peak-leveranser och samlastningsprojekt.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Det aktiva arbetet för att effektivisera godstrafiken i staden bedrivs löpande. Fler delar i arbetet har tillkommit, t.ex. arbete kring gods på vatten.			
 I samarbete med Stockholms Hamn AB och andra berörda leda stadens arbete för att samverka med landstingets planering för utökad kollektivtrafik på stadens vatten.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I syfte att åstadkomma utökad kollektivtrafik på stadens vatten pågår ett arbete med att klargöra ansvarsfördelningen för båthållplatserna. En avsiktsförklaring håller på att tas fram mellan staden, landstingets trafikförvaltning och Stockholms Hamn AB.			
 I samverkan med landstinget och grannkommuner skapa infartsparkeringar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Att skapa infartsparkeringar ligger inte inom trafiknämndens verksamhet och rådighet. Frågan bevakas dock löpande och ifall en möjlighet till infartsparkering skulle finnas i staden kommer kontoret att ta upp frågan med Stockholm Parkering AB.			
 I samverkan med landstingets trafikförvaltning genomföra åtgärder i handlingsplanen för att öka stombussarnas medelhastighet, regularitet och attraktivitet.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Den huvudsakliga inriktningen i handlingsplanen för 2017-2021 är stomlinjerna i ytterstaden men även åtgärder för innerstadsbussarna ingår. Under året har kontoret tagit fram förslag på ytterligare åtgärder för genomförande fr.o.m. 2018 för att öka medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten för linje 1 och linje 4. En utredning av framkomlighetsåtgärder för stombusslinjerna 178 och 179 har påbörjats för genomförande under 2018. Exempel på åtgärder som utreds är nya sträckor för busskörfält, justering av hållplatslägen och översyn av lokala trafikföreskrifter. Utöver detta bedrivs ett arbete med den nya stombusslinje 6 som i december kommer börja trafikera sträckan mellan Norra Djurgårdsstaden och Odenplan.			
 Inom ramen för Trafik Stockholms verksamhet utveckla trafiken.nu med ett särskilt fokus på bättre information om planerade och oplanerade störningar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utvecklingsarbetet av trafiken.nu pågår och ett resultat är analys av kommande veckas trafik på hemsidan. En mobilapp som möjliggör pushnotiser för trafikinformation är upphandlad och beräknas kunna lanseras i december.			
 Lämna förslag på utformning av en cykelbro mellan Gamla stan och Tegelbacken.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret har tagit fram ett förslag och nämnden fattade i juni beslut om fortsatt utredning.			
 Medverka i den europeiska trafikantveckan Mobility Week och genomföra en bilfri dag.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I september medverkar kontoret i den europeiska trafikantveckan och genomför en bilfri dag söndagen den 17 september, då			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Gamla stan och delar av innerstaden stängs av för biltrafik mellan kl. 9-18.			
 Medverka i stadsledningskontorets utredningar om fossilbränslefrihet inom vägtransportsektorn.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Trafikkontoret deltar i stadsledningskontorets arbete, bl.a. genom att med hjälp av konsult ta fram en handlingsplan för fossilfria vägtransporter.			
 Synliggöra förändring och utveckling för de olika transportslagen med stöd av mätningar. Särskild prioritering ska ges arbetet med att mäta cykeltrafiken, för att öka kunskapen om dess förhållanden och utveckling samt för att förbättra utvärderingen av genomförda cykelåtgärder.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet pågår löpande under hela året. Mätningar för hastighetsplanen, vårens utökade cykel- och fotgängarmätning samt ett stort antal manuella mätningar har genomförts. Arbetet fortsätter under hösten, bl.a. med cykelmätningar i ytterstaden. Sju fasta mätstationer har upphandlats och driftsättning av dessa pågår. Sammantaget kommer dessa mätningar innebära en ökad kunskap om cykeltrafikens förhållanden och utveckling.			
 Ta fram en ny strategisk inriktning för leveranstrafik som ska gälla fr.o.m. 2018.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet kommer att påbörjas under hösten och beräknas vara klart för beslut i nämnden i början av 2018.			
 Ta fram en övergripande trafikmodell för Stockholmsregionen. Arbetet innefattar genomgång och anpassning av modellparametrar utifrån Stockholms trafikförhållanden, samt kodning och kalibrering av ett användbart trafiknätverk för olika typer av strategiska analyser.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med att ta fram en övergripande trafikmodell pågår med kodning av en modell på mesonivå för centrala Stockholmsregionen som en första etapp. Ett samarbetsavtal mellan kontoret, Trafikverket och landstingets trafikförvaltning har tagits fram med budgetförslag och aktiviteter för utveckling av TransModeler, både som strategiskt verktyg och som verktyg för korttidsprognoser för Trafik Stockholms verksamhet.			
 Tillsammans med näringslivet pröva och utveckla laddning i gatumiljö.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Trafikkontoret och miljöförvaltningen har ett nära samarbete med externa aktörer för att etablera laddgator för normalladdning i gatumiljö. Den 18 maj invigdes den första laddgatan på Strandvägen, som drivs av E.ON och ett par veckor senare invigdes Vattenfalls laddgata på Ringvägen/Malmgårdsvägen. Under sommaren har närmare 100 nya laddplatser tillkommit. Användningen kommer att utvärderas årligen.			
 Uppdatera och optimera stadens trafiksignalanläggningar och trafiksignalsystem för bättre framkomlighet för de prioriterade trafikslagen.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet fortgår enligt plan. En utvärdering av effekter på trafikstyrda tidplanval kommer att färdigställas under hösten och översynen av samordning längs Hornsgatan kommer fortsätta. Optimering och trimning av bussprioritering i innerstaden fortsätter med kontinuerliga möten med bl.a. Keolis.			
 Uppföra 2 000 säkra cykelparkeringsplatser.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbete pågår med att under året uppföra 3 000 säkra cykelparkeringsplatser och hittills har drygt 1 150 platser uppförts.			
 Utreda förslag på permanent alternativ sträckning för cykelstråket förbi Götgatsbacken.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utredning pågår. Under augusti utförde kontoret även åtgärder för att förtydliga det alternativa stråket längs Repslagargatan. Under hösten kommer dessa åtgärder utvärderas.			
 Utreda förutsättningar för bättre möjligheter till cykling på	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Sveavägen, med utgångspunkt från exemplet från södra Götgatan med snabba åtgärder för hög kapacitet.			
Analys En utredning av förutsättningarna har genomförts, men djupare trafikanalyser behöver göras för att kunna bedöma konsekvenserna. På sikt kommer Sveavägen även att behöva åtgärder inom bl.a. dagvattenhantering, träd och växtbäddar samt beläggning. Det kommer därför längre fram finnas möjligheter till större åtgärder för förbättrade cykelmöjligheter som inkluderar gatan som helhet.			
 Utreda hur de styrmedel staden förfogar över kan användas mer effektivt i syfte att främja en fossiloberoende fordonsflotta, såsom miljözoner och utbyggnad av laddinfrastrukturen.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utredningen av stadens styrmedel sker inom ramen för stadsledningskontorets arbete med att ta fram en handlingsplan för fossilfria vägtransporter, där trafikkontoret medverkar.			
 Utveckla arbetsprocessen kring att ta fram huvudtidplanen för trafikstörande arbeten.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utveckling av arbetsprocessen kring att ta fram huvudtidplanen fortsätter. En behovsanalys har tagits fram med ett antal rekommendationer kring hur arbetet kan utvecklas och detta kommer ligga till grund för framtida förbättringsarbete.			
 Utveckla systemet med låncyklar, bl.a. i samband med den nya upphandling av låncykelsystemet som ska ske inför 2018, samt verka för ett regionalt system för låncyklar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Nämnden behandlade ett ärende i april och upphandlingen har därefter påbörjats.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Enligt riktlinjerna för ett Grönare Stockholm ges trafikkontoret ett tydligt samordningsansvar för stadens gröna värden och en större satsning har påbörjats för att stärka grönstrukturen i ytterstaden. Kontoret arbetar utifrån den antagna strategin för hantering av dagvatten, d.v.s. regn- och smältvatten, på den mark kontoret ansvarar för. Ett förändrat klimat med stigande medeltemperatur, ökad och mer intensiv nederbörd, förhöjda vattennivåer i sjöar och hav och förändrade flöden i vattendrag kan ge upphov till stora negativa effekter på samhällets funktioner. Kontoret arbetar därför med att anpassa den fysiska miljön för att minska risken för skadliga översvämningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Vatten Ab ska utgå ifrån riktlinjerna och åtgärdsområdet vid planering och projektering av dagvattenhanteringen vid nybyggnad och större ombyggnationer.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret beaktar riktlinjerna i samband med planering och ombyggnation.			
  Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten AB och stadsdelsnämnderna Skärholmen och Norrmalm initiera och genomföra pilotprojekt för yttlig dagvattenhantering som också tillför mervärden för stadsmiljön som ökar attraktivitet, upplevd trygghet och social hållbarhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Pilotprojekt på Normalm och i Skärholmen genomförs med syfte att utveckla kunskap, metoder och verktyg för att kunna skapa en beredskap för effekter av ett förändrat klimat, främst avseende stora nederbörds mängder. Underlag och beräkningar färdiga och detaljprojektering pågår. Luleå tekniska universitet medverkar med forskning.			
  Trafiknämnden ska inrätta en samordningsgrupp vars uppdrag är stadsövergripande samordningsansvar för att anlägga ett antal större parker och/eller gröna stråk i ytterstaden.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Riktlinjer för ett Grönare Stockholm antogs i februari av kommunfullmäktige. En uppdragsbeskrivning för den förvaltningsövergripande samordningsgruppen har upprättats och startmöte har hållits. Ett ärende antogs på aprilnämnden med förslag på inriktning och utredning för fjorton olika projekt, inklusive satsningar för en större stadsdelspark i ytterstaden. Samtliga projekt har påbörjats och övergripande projektmöten hålls var fjortonde dag.			

Nämndmål:

Stockholms blå och gröna värden håller hög kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Grönstrukturen i staden förstärks.
- Föroreningarna från trafikdagvatten minskar.

Analys

Förbättrad vattenkvalitet och klimatanpassning

Kontoret fortsätter att leda arbetet och utvecklingen av lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i växtbäddar till gatuträd och annan växtlighet genom renovering med så kallad skelettjord. Skelettjorden bidrar till förbättrad dagvattenhantering genom att dagvattnet fördröjs eller helt tas upp av träden vilket i sin tur innebär minskad miljöpåverkan.

Det är viktigt att bebyggelse, infrastruktur och tekniska försörjningssystem anpassas för att klara långsiktiga klimatförändringar och extrema väderhändelser. Redan idag kan skyfall inträffa och frekvensen förväntas öka med ett förändrat klimat. Anpassningar av den fysiska miljön kommer därför att vara nödvändiga för att minska risken för skadliga översvämningar. Ett stöd i detta arbete är stadens dagvattenstrategi som understryker behovet av klimatanpassad planering och under året genomför kontoret tillsammans med andra berörda förvaltningar och bolag två pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering, dels på Rådmansgatan och dels i Sätra. Bland de övriga åtgärder som kontoret vidtar finns bl.a. räckan, staket och brunnsrensning på översvämningskänsliga områden. Ett mer långsiktigt arbete bedrivs också på kontoret för att utveckla fler verktyg för att hantera stora nederbörds mängder.

Förstärkt grönstruktur

Kommunstyrelsen har tagit fram riktlinjer för ett Grönare Stockholm som innebär en tydligare organisation och en strategisk satsning på stadens grönområden. Under perioden har samordningsgruppen påbörjat arbetet med att ta fram förslag på kommande projekt under ledning av stadsträdgårdsmästaren där trafikkontoret också ges ett större stadsövergripande samordningsansvar för utvecklingen av stadens gröna värden. Ett antal större parker och/eller gröna stråk ska anläggas i ytterstaden och de gröna kvaliteterna ska stärkas i hela staden.

Arbetet bedrivs tillsammans med berörda stadsdelsförvaltningar och miljöförvaltningen och innefattar medborgardialoger. Inom ramen för detta uppdrag nämndbehandlades i april ett ärende omfattande fjorton delprojekt, inklusive satsningar för en ny större stadsdelspark på Vårbergstoppen i Skärholmen. Under hösten fortsätter arbetet och förslag till ytterligare projekt inom ramen för Grönare Stockholm kommer att nämndbehandlas.

Det löpande arbetet med att förbättra livsvillkoren för stadens ca 35 000 träd på gator och torg fortsätter, bl.a. genom trädbeskrning, trädgropsreoveringar samt ny- och återplantering. Med användning av så kallad biokol, krossad sten och kompost skapas en typ av planteringsjord med mycket låg belastning på miljön, som samtidigt binder koldioxid. Detta prisbelönta koncept tillämpas nu regelmässigt i kontorets växtbäddar och en ny biokolsanläggning invigdes i mars i Högdalen tillsammans med Fortum och Stockholm Vatten AB. Vidare har kontoret, tillsammans med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret, identifierat fem möjliga platser för gröna övergångar över vägar och järnvägar och denna rapport redovisades för nämnden i maj. En fördjupad utredning genomförs nu om dessa fem platser.

De sex kommuncentrala parkerna som trafiknämnden har skötselansvar för fortsätter att vårdas och utvecklas för att tillgodose behovet av välskötta gröna lungor i inner- och ytterstaden. I höst kommer t.ex. paradplanteringarna ned mot Strömmen att nyplanteras. Ett särskilt utvecklingsarbete bedrivs för Kungsträdgården, där kontoret tillsammans med kulturförvaltningen arbetar för att göra parken till en än trevligare plats att vistas på, samtidigt som förutsättningarna för evenemang förbättras. Arbetet beskrivs även under nämndmål 1.6.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel reviderade parkplaner som innehåller strategier för utveckling av ekosystemtjänster				100 %		100 %		2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta göra Stockholm grönare genom att plantera träd och förbättra livsvillkoren för stadens befintliga träd.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Skötsel och inventering av gatuträd sker löpande, där akuta driftåtgärder prioriteras och hittills under 2017 har ca 50 träd planterats. LOD- och biokolsteknik tillämpas regelmässigt.			
 Fortsätta utveckla verktyg och öka kompetensen för att kunna analysera och vidta åtgärder för att minska eventuella effekter av ett förändrat klimat, främst avseende stora nederbörds mängder.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret bedriver ett arbete för att öka kunskapen om hur ett förändrat klimat, främst avseende stora nederbörds mängder, påverkar kontorets ansvarsområden, bl.a. genom en större konsultutredning som undersöker gränsdragningar inom staden. Pilotprojekt för yttlig dagvattenhantering genomförs på Norrmalm och i Skärholmen med syfte att utveckla kunskap, metoder och verktyg. Utöver detta är omvärldsbevakning en viktig del i arbetet.			
 I samarbete med stadsdelsförvaltningarna påbörja ett flerårigt arbete för att stärka stadens gröna kvaliteter. Arbetet inkluderar åtgärder för ökad trygghet, attraktivitet och trivsel i ytterstadens	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
offentliga rum med prioritet för de stadsdelar med särskilda behov.			
Analys Riktlinjer för ett Grönare Stockholm antogs i februari av kommunfullmäktige. En uppdragsbeskrivning för den förvaltningsövergripande samordningsgruppen har upprättats och startmöte har hållits. Ett ärende antogs på aprilnämnden med förslag på inriktning och utredning för fjorton olika projekt, inklusive satsningar för en större stadsdelspark i ytterstaden. Samtliga projekt har påbörjats och övergripande projektmöten hålls var fjortonde dag.			
 Implementera kommande riktlinjer för Grönare Stockholm, vilket bl.a. innebär att kontoret får ett tydligare samordningsansvar för utvecklingen av stadens gröna värden.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Riktlinjer för ett Grönare Stockholm antogs i februari av kommunfullmäktige. En uppdragsbeskrivning för den förvaltningsövergripande samordningsgruppen har upprättats och startmöte har hållits. Ett ärende antogs på aprilnämnden med förslag på inriktning och utredning för fjorton olika projekt, inklusive satsningar för en större stadsdelspark i ytterstaden. Samtliga projekt har påbörjats och övergripande projektmöten hålls var fjortonde dag.			
 Vidta åtgärder för att öka tillgängligheten till och skapa ökad attraktionskraft för stadens unika vattennära miljöer i genomförandet av kommande riktlinjer för Grönare Stockholm.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under perioden har planering för arbetet med Grönare Stockholm genomförts, bl.a. för rekreativstråket mellan Fagersjö och Farsta strand som stäcker sig längs Magelungens strand.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Avfall som inte hanteras på rätt sätt ger en negativ påverkan på miljön och nedskräpning minskar stadens attraktivitet. Kontoret verkar därför för att göra det enklare att hantera avfall i den offentliga miljön och därigenom bidra till att en större andel av stadens avfall tas om hand på ett hållbart sätt.

Nämndmål:

Bidra till att göra det enklare att återvinna avfall i stadens offentliga rum

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Det blir lättare för stadens invånare och besökare att återvinna avfall.

Analys

Under 2016 tog kontoret tillsammans med andra berörda förvaltningar och bolag fram ett program för avfallshantering i offentliga rum. Syftet är att minska nedskräpningen genom att göra det enklare att återvinna avfall, både för stadens invånare och för besökare. Arbetet med att kommunicera och börja implementera delar av programmet har påbörjats.

Tillsammans med Göteborgs stad, Malmö stad och Håll Sverige Rent har kontoret arbetat fram en svensk standard för ett enhetligt system för källsortering på allmän plats. En rekommendation lanserades under våren till kommuner, fastighetsägare och andra

intressenter. Vidare utökas det försök som inleddes 2015, då kontoret satte ut olika källsorteringssystem i stadens parker för att se vilket system som får bäst resultat. I år har ett fyrtiotal källsorteringsmoduler placerats ut runt om i staden. Modulerna har utvecklats sedan fjolåret och har nu tre fraktioner (papper, glas och övrigt avfall) istället för sex. En ny typ av kärl för pantflaskor och burkar har tagits fram för att testas på fem platser för att kunna ta tillvara på plast och aluminiumförpackningar.

Utöver arbetet med att göra det enklare att återvinna avfall i offentliga rum arbetar kontoret med att i så stor utsträckning som möjligt återanvända material. Dessutom bedriver kontoret ett omfattande arbete för att skapa en renare stad, vilket beskrivs under nämndmål 1.3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utöka antalet samt utveckla arbetet med källsorteringsmoduler gällande hämtningslogistik, samt se över möjligheten att använda källsortering vid stadens egna evenemang.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett fyrtiotal källsorteringsmoduler har placerats ut runt om i staden. Modulerna har utvecklats sedan fjolåret och har nu tre fraktioner (papper, glas och övrigt avfall) istället för sex. En ny typ av kärl för pantflaskor och burkar har tagits fram för att testas på fem platser för att kunna ta tillvara på plast och aluminiumförpackningar. Källsorteringsmoduler har använts vid evenemang under sommaren.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Kontoret bidrar i sin verksamhet till att stadens offentliga rum hålls giftfria, bl.a. genom att verka för hållbara och icke-skadliga val i samband med infrastrukturprojekt och övriga entreprenader.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggnings-entreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				40 %		75 %	75%	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel prioriterade och relevanta avtal enligt kemikalieplanen utan avvikelse från ställda kemikaliekrav				100 %		95 %	95%	2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Bidra till en giffri stadsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Verksamhetens miljöpåverkan avseende gifter och skadliga kemikalier minimeras.
- Miljömedvetenheten ökar bland kontorets entreprenörer.

Analys

I samband med infrastrukturprojekt och andra entreprenader verkar kontoret för att gifter och skadliga kemikalier inte används. Tydliga miljökrav ställs på entreprenörer och kontroller genomförs. Som exempel kan nämnas klottersanerande entreprenörer som kontinuerligt kontrolleras gällande kemikalieanvändning vid sanering och att skyddsutrustning används som hindrar att rengöringsmedel och rester av sprayfärg hamnar i dagvattenssystemet. Där så är möjligt stäms produkter som används i kontorets projekt av mot Byggvarubedömningen, ett branschöverskridande system för miljöbedömning av byggvaror.

Vidare bevakar kontoret den utveckling som sker vad gäller nya hållbara material och miljövänliga alternativ. T.ex. genomför kontoret försök med alternativa asfaltsbeläggningar med mindre miljöbelastning. Arbetet med att vid upphandlingar ställa miljömässiga krav beskrivs närmare under nämndmål 4.8.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram riktlinjer för vilka material som kan användas på lekplatser med hänsyn till kemiskt innehåll i samarbete med miljöförvaltningen.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En inventering av ofta använda material har genomförts och framtagande av riktlinjer har påbörjats. Allt material och all utrustning ska vara godkänd enligt Byggvarubedömningen.			
 Upprätta och tillämpa mer utvecklade rutiner för kontroll av hur entreprenörer tillämpar avtalade miljökrav.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Entreprenörers arbete kontrolleras löpande och arbetet med att utveckla befintliga rutiner för mer enhetliga kontroller är i slutskedet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

En sund inomhusmiljö beror på flera faktorer, varav en stor del, såsom planläggning och byggregler, ligger utanför trafikkontorets rådighet. Kontoret arbetar dock för att vidhålla en

sund utomhusmiljö, vilket i förlängningen även påverkar inomhusmiljön. Med många parallellt pågående infrastrukturprojekt i staden är buller och vibrationer ofrånkomligt. Därför arbetar kontoret för att minimera temporära störningar av detta slag, samtidigt som kontinuerliga åtgärder vidtas för att minska det upplevda bullret vid särskilt utsatta områden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bostäder i befintliga fler- bostadsfastigheter som erbjudits åtgärder för att klara 30 dBA inomhus				85 %		90 %	90	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Bidra till stadens mål om en sund inomhusmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Buller- och vibrationsstörningar från trafiken minskar.

Analys

Kontoret arbetar för att i så stor utsträckning som möjligt förebygga uppkomsten och minska konsekvenserna av buller- och vibrationsstörningar från vägtrafik i enlighet med stadens åtgärdsprogram för buller som gäller för perioden 2014-2018, t.ex. genom att subventionera fönsterbyten och bullerskyddade rekreativområden. En bidragande orsak till buller är användningen av dubbdäck och kontoret arbetar för att begränsa förekomsten av dubbdäck på stadens gator, något som beskrivs närmare under nämndmål 2.2.

Vid stora infrastrukturprojekt är störningar från buller och vibrationer ofrånkomligt. Kontoret arbetar för att på bästa sätt hantera störningar av detta slag, t.ex. genom att försöka hitta metoder och maskiner som minskar bullernivåerna och att kommunicera proaktivt. Det sistnämnda är viktigt för att både invånare och näringsidkare ska vara förberedda på kommande störningar och förstå varför de äger rum, t.ex. i samband med omläggningen av busstrafik till Folkungagatan för Slussenprojektet och med tätskiktsrenoveringen vid Sergels torg. Vidare har en utredning påbörjats om begränsning av buller i Tantolunden. En förskola och en skola bullerskyddas under året. Kontoret arbetar även med att hantera de vibrationer som kan uppstå av den tunga trafiken. Under hösten finns planer på att närmare kartlägga problemen med vibrationer runt om i staden och kontorets möjligheter att åtgärda dessa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal buller- skyddade rekreativområden				1		1		2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla arbetet med att hantera förekomsten av vibrationer till följd av tung trafik.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret har uppmärksammat exploateringskontoret på problemet med byggtransporter i samband med storskalig exploatering och hur det påverkar vägar som är dåligt underbyggda. Kontoren har även inlett ett samarbete gällande tidig markanvisning, där områden som är vibrationsstörda eller som potentiellt kan bli det undersöks. Utöver detta pågår ett kontinuerligt arbete med att hantera vibrationsstörningar, t.ex. genom inventering.			
 Vidta bullerskyddsåtgärder enligt de riktlinjer som gäller enligt bullerprogrammet 2014-2018.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar löpande med att vidta bullerskyddsåtgärder.			

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Den växande staden innebär stora utmaningar för trafikkontoret och ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för att stadens trafik- och utemiljö ska fungera både nu och i framtiden. Varje genomförd investering leder till kostnader för avskrivning av investeringen. Stadens totala investeringsutrymme är därför begränsat, eftersom avskrivningarna direkt belastar driftbudgeten, d.v.s. utrymmet för att driva verksamhet i staden. Det begränsade utrymmet för investeringar gör det nödvändigt att göra noggranna avvägningar om vad som är rätt kvalitet i varje enskilt projekt. Under 2017 arbetar kontoret vidare med att förbättra budgethållningen och verksamhetsstyrningen i syfte att vidhålla en välfungerande ekonomisk förvaltning där stadens medel används på ett effektivt sätt för att maximera nyttan för stockholmarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Stora delar av trafikkontorets verksamhet är kunskapsintensiv och i ständig utveckling. Som verksam i en av Europas snabbast växande storstadsregioner är det av stor vikt att kontoret ligger i framkant och är drivande i att nå innovativa lösningar på de utmaningar som staden står inför. Att hitta samarbeten och former för samverkan, t.ex. med högskolor och universitet, är därför en viktig strategisk fråga för framtiden.

Nämndmål:

Bidra till kunskapsuppbyggnaden inom trafiksäkerhet, infrastruktur och hållbara transporter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Innovativa lösningar används oftare i verksamheten.
- En god samverkan med universitet, högskolor och forskningsinstitut.

Analys

Flera av de utmaningar som ligger i att förverkliga det växande Stockholm kräver god omvärldsbevakning och konstruktivt samarbete med såväl lärosäten och forskningsinstitut som med näringslivet. Under 2017 fortsätter kontoret bl.a. att samverka med akademier och högskolor för utveckling och utvärdering av teknik för mätning av PM10- och NO2-halter i trafiktunnlar. Aktivt deltagande i EU-projekt, t.ex. Civitas Eccentric för att testa alternativa transporter och GrowSmarter för att utveckla smarta tekniklösningar, är också ett sätt att bidra till kunskapsuppbyggnaden inom kontorets verksamhetsområden.

Som ett led i arbetet med att säkra en långsiktig kompetensförsörjning förmedlar kontoret aktivt frågeställningar och uppdrag som kan ligga till grund för uppsatser och flera av studenterna som under året har skrivit uppsatser för kontoret har efter examen fått anställning inom Stockholms stad. Kontoret deltar också i forskning och utveckling genom att tillhandahålla data och delta i olika referens- och samverkansgrupper.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Aktivt tillhandahålla uppdrag som kan ligga till grund för uppsatser och examensarbeten.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret tillhandahåller löpande uppdrag som grund för uppsatser och examensarbeten. Under våren skrevs bl.a. uppsatser om hur Stockholm kan bli en mer levande vinterstad, om vinterväghållning ur ett jämställdhetsperspektiv och om kontorets interna ekonomiarbete. Flera av studenterna har efter examen fått anställning inom Stockholms stad.			
 Samverka med högskolor, universitet och näringsliv om metodutveckling och åtgärdstekniker inom områden som prognosmodeller, konstruktion och driftstekniker, samt för att främja teknikutveckling som möjliggör en fossiloberoende fordonsflotta.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret samverkar löpande med både lärosäten och näringsliv med syftet att främja teknikutveckling som möjliggör en fossiloberoende fordonsflotta. Som exempel kan nämnas det examensarbete som skrivits på uppdrag av kontoret om vinterväghållning ur ett jämställdhetsperspektiv av en student från Linköpings universitet. Ett projekt har genomförts tillsammans med Vinnova om att vinterväghålla gångbanor med målet att få fram en ny maskin som levererar bättre resultat på ojämna gångbanor. Vidare bedrivs samverkan med leverantörer och Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) för att utveckla sopsaltningmetoder, samt med leverantörer för att få fram bättre avstängningsmaterial för oskyddade trafikanter. Kontoret medverkar också i styrelsen för Centre for Traffic Research (CTR), samt föreläser regelmässigt på konferenser och mässor, t.ex. med fokus på vinterväghållning.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Ett välskött och inbjudande offentligt rum tillsammans med god framkomlighet för människor och gods är förutsättningar för ett attraktivt företagsklimat. Ett välfungerande transportsystem ger dessutom positiva effekter på stadens bostads- och arbetsmarknader, då det ger bättre matchningsmöjligheter. För individer innebär det fler bostäder och arbetsplatser nåbara inom

rimlig restid och för företagen ökar på så sätt utbudet av arbetskraft.

I takt med att befolkningen ökar tilltar även behovet av fler leveranser. Att dessa är effektiva, säkra, hållbara, pålitliga och ingår som en naturlig del av stadens transportsystem är en förutsättning för en levande och attraktiv stad. Till detta ska läggas de många investeringar och reinvesteringar i gatu- och trafikmiljön som måste genomföras med minsta möjliga påverkan på såväl framkomligheten som på företagsamheten. För att lyckas med denna utmaning är det nödvändigt att trafikkontoret förstår de villkor och förutsättningar under vilka företagen verkar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden och trafiknämnden ska se över torgstadgan och utreda hur regelverket kan underlätta för torghandel på fler torg, ökad nyttjandegrad på torgen samt fler arbetstillfällen. (3.2)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En utredning har påbörjats i samarbete med fastighetskontoret.			

Nämndmål:

Utveckla företagskontakterna och förståelsen för företagens villkor genom nära samverkan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Företagen har tilltro till trafikkontoret och upplever ett gott bemötande.

Analys

Samverkan med företagsgrupper fortsätter under 2017. Sedan tidigare sker samverkan på ett flertal platser runt om i staden, bl.a. med lokala företagareföreningar i Lunda, Kista, Tensta, Husby, Akalla, Årsta och Skarpnäck. Vidare är samverkan med företagen en förutsättning för det fortsatta arbetet inom ramen för uppdraget Levande Stockholm, som beskrivs närmare under nämndmål 1.3. För att underlätta för torghandeln runt om i staden har kontoret initierat ett samarbete med fastighetskontoret för att se över torgstadgan.

Två olika projekt med medfinansiering, Vasagatan och Brunkebergstorg, pågår för närvarande i City och är pilotprojekt för att testa olika typer av medfinansiering. I maj nämndredovisade kontoret de förslag till principer för samfinansiering av offentliga platser som tagits fram tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

En strategisk inriktning för bättre leveranstrafik 2014-2017 har utarbetats i dialog med näringslivet och arbetet fortsätter för att öka leveranstrafiksamverkan mellan staden och andra aktörer. Kontoret driver olika former av nätverk inom gods- och citylogistikområdet, t.ex. träffar kontoret återkommande transportörer och fastighetsägare. Arbetet med leveranstrafiken beskrivs närmare under nämndmål 2.2. Även arbetet med att bygga ut den publika laddinfrastrukturen bedrivs i nära samarbete med näringslivet och detta arbete beskrivs också närmare under nämndmål 2.2.

Under hösten påbörjas ett arbete med att genomlysas kontorets organisation för handläggning av tillståndsärenden, med syfte att upprätthålla en god servicenivå mot såväl företag som

invånare, besökare, andra förvaltningar och bolag inom staden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Aktivt delta i lokala näringslivsråd och företagareföreningar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett löpande samarbete bedrivs i olika lokala näringslivsforum, bl.a. genom medverkan i flera stadsdelsförvaltningars lokala näringslivsråd, inom Järva-andan och platsspecifika forum, t.ex. med Företagarna i norra och södra Järva. Kontoret har även ett etablerat samarbete med City i Samverkan. Kontoret prioriterar särskilt samverkan med fastighetsägare och stadsdelsförvaltningar i de sju prioriterade stadsdelarna i syfte att uppnå ökad trygghet och förbättrad renhållning.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Kontoret sysselsätter under året långtidsarbetslösa och sommararbetande ungdomar med uppgift att plockstäda, felanmäla och åtgärda brister i stadsmiljön. Detta innebär att fler personer ges anställning och möjlighet till ökad arbetslivserfarenhet samtidigt som kontakt med möjliga framtida arbetsgivare etableras.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb ♀	69 st	42 st	27 st	0 st	100 st	100 st	850 st	Tertial 2 2017
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	69 st	42 st	27 st	100 st	110 st	100 st	500 st	Tertial 2 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	378			19		200 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	69			0	100	100 st	900 st	Tertial 2 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi ♀	378 st	214 st	164 st	204 st		200 st	8 500 st	2017

Nämndmål:

Bidra till stadens mål om ökad sysselsättning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Ökad sysselsättning för långtidsarbetslösa skapas.
- Ökad sysselsättning för sommararbetande ungdomar skapas.

Analys

Under 2017 sysselsätts ca 300 sommararbetande ungdomar och 100 stockholmsvärdar och i arbetsuppgifterna ingår att plockstäda runt om i hela staden, felanmäla och åtgärda brister i stadsmiljön. Vidare har kontoret timanställda ungdomar för att stötta upp vid arbetstoppar, t.ex. på Trafik Stockholm under tider med hög belastning för att öka tillgängligheten och kunna ta emot fler samtal.

Kontoret deltar även i arbetsmarknadsåtgärder i samarbete med andra förvaltningar. I Husby gav kontoret under sommaren tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning ungdomar sysselsättning och arbetslivserfarenhet genom att ta bort klotter och klistermärken, samt renhålla gångvägar i anslutning till broar. Arbetsmarknadsförvaltningens Lundaverkstad, en cykelverkstad som trafikkontoret fortsätter att förse med flyttade cyklar, sysselsätter ett antal långtidsarbetslösa med att laga cyklar för användning i stadens verksamheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna anställningar till långtidsarbetslösa och ungdomar, t.ex. genom sommarjobb och satsningen med Stockholmsvärdar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys 300 ungdomar har anställts under sommaren. Kontoret samarbetar även med City i Samverkan och beräknar sysselsätta ca 100 långtidsarbetslösa som Stockholmsvärdar i City.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Stockholm växer kraftigt och de investeringsfrågor som behöver tas ställning till blir allt mer komplexa. Kontinuerliga omprövningar och prioriteringar av resursfördelningen görs för att kontoret ska nå målen och nyttja resurserna så effektivt som möjligt. Vidare drivs förbättringsarbeten av arbetsprocesser i syfte att nå en ännu effektivare verksamhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	89,43 %			88,51 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	89,4 %			88,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				-6 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden arbeta fram driftsnyckeltal att tillämpa i planeringsprocessen för att möjliggöra långsiktigt hållbara driftsekonomiska bedömningar samt öka förutsägbarheten i kostnaderna för framtida drift av nya områden	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet kommer att påbörjas under hösten och en arbetsgrupp kommer att tillsättas.			

Nämndmål:

Resurserna styrs till nämndens huvuduppdrag och prognossäkerheten är god

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- En prognossäkerhet på +/-1 % i tertialrapport 2 jämfört med bokslut.
- Fler arbetsprocesser är definierade och beskrivna.

Analys

Ekonomisk förvaltning

Kontoret arbetar systematiskt med kontinuerliga uppföljningar av ekonomiskt utfall och prognos för årsutfall för både drift- och investeringsverksamheten lämnas fortlöpande till förvaltningsledning och nämnd. Investeringar prioriteras kontinuerligt i kontorets investeringsråd för att ta hänsyn till förändrade förutsättningar som t.ex. förändrade tidplaner. Även inom driftverksamheten finns ett behov av att ha beredskap för förändrade omständigheter, t.ex. mild/snörök vinter och ökade/minskade intäkter. För att bättre kunna möta sådana förändringar har kontoret per avdelning arbetat med att förbereda alternativa handlingsplaner för att kunna omfördela till andra prioriterade uppgifter. Som exempel kan nämnas att kontoret i tertialrapport 1 omfördelat medel till verksamhetsområdena barmarksrenhållning och löpande underhåll av gator. I tertialrapport 2 har medel omfördelats till intensifierad renhållning av utsatta områden, bekämpning av björnloka och almsjuka samt utökad trädbeskärning. Efter tertialrapport 2 är det endast möjligt att i mindre omfattning utöka kontorets beställningsvolym. Arbetet med kontorets ekonomiska förvaltning utvecklas ytterligare under 2017, bl.a. genom en satsning på intern utbildning för att höja medvetenheten och kunskapen om ekonomiska frågor. Dessutom har utbildningar i kontorets projekthandbok och Effektiva inköp hållits.

Intern kontroll

Arbetet med att stärka den interna kontrollen pågår ständigt. Kontoret har reviderat och förtydligat riktlinjerna om representation, gåvor, mutor och jäv. En skärpning av rutinen för direktupphandlingar infördes i våras, där t.ex. beställande tjänsteperson ska intyga att det inte föreligger några jävsförhållanden. Regelverket för bisysslor har reviderats och nya rutiner har införts. Sedan tidigare pågår ett omfattande granskningsarbete med faktura- och leveranskontroller vid kontorets samtliga avdelningar. Ett samarbete med exploateringskontoret avseende granskning av byggledarfakturor har inletts.

Utvecklade processer

Kontoret fortsätter att utveckla och effektivisera processer och hittills under året har t.ex. processen för privata och ledningsdragande bolags skakter utvecklats genom Lean. Kontorets olika verksamheter uppmanas att arbeta innovativt, pröva nya arbetssätt och öka digitaliseringsgraden. Arbetet för att kunna ge återkoppling på felanmälan i Tyck till är ett exempel på digitaliserad process med koppling till förbättrad medborgardialog. Ett exempel på digitalisering för intern effektivitet är digitaliserade checklistor och åtgärdsplaner och att medarbetare i större utsträckning använder surfplattor ute på fältet.

Under 2016 togs en projekthanteringsstrategi för trafikkontoret fram som visar den långsiktiga målbilden för projektarbetet på kontoret. Under 2017 har en handlingsplan med tillhörande aktiviteter tagits fram och genomförandet av vissa av planens aktiviteter har påbörjats. Under hösten fortsätter arbetet, t.ex. med att utveckla förbättrade verktyg för tidsplanering och riskhantering, samt förtydligt ansvar och befogenheter för projektledare och projektdeltagare.

Ett växande Stockholm

En växande stad innebär att trafikkontoret får ansvar för allt fler gator, anläggningar och nya områden. De tekniska lösningar och materialval som görs när dessa byggs får konsekvenser för kostnaderna för drift och underhåll. Under 2017 påbörjar kontoret därför framtagandet av analyser av hur exempelvis materialval påverkar framtida kostnadsutveckling. Detta arbete behöver ske tillsammans med exploateringskontoret och beskrivs även under nämndmål 1.4.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka aktuell EU-policy på nämndens verksamhetsområde genom att bl.a. delta i Eurocities.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret bevakar löpande aktuell EU-policy inom nämndens verksamhetsområde. Under våren medverkade kontoret även vid mobilitetsforumets vårmöte i Lissabon.			
 Fortsätta kontorets arbete med digitalisering, t.ex. genom en förstudie om förbättrad digital dokumenthantering.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under hösten 2017 påbörjas ett pilotprojekt för att börja använda Public 360° som dokumenthanteringssystem. En konsult har anlitats som projektledare och börjar sitt uppdrag i oktober.			
 Genomföra interna utbildningar för att öka medvetenheten om och kunskapen i ekonomiska frågor.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med att genomföra interna utbildningar har påbörjats.			
 Implementera en projekthanteringsstrategi för trafikkontoret.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under 2016 togs en projekthanteringsstrategi för trafikkontoret fram som visar den långsiktiga målbilden för projektarbetet på kontoret. Under 2017 har en handlingsplan med tillhörande aktiviteter tagits fram och genomförandet av vissa av planens aktiviteter har påbörjats. Under hösten fortsätter arbetet, t.ex. med att utveckla förbättrade verktyg för tidsplanering och riskhantering, samt förtydligt ansvar och befogenheter för projektledare och projektdeltagare.			

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Demokratisk hållbarhet handlar om inflytande, delaktighet, jämställdhet och allas möjligheter

att påverka formandet av samhället. Att involvera stockholmarna och skapa delaktighet och former för att göra sin röst hörd är särskilt angeläget när staden växer så snabbt. En sådan utveckling riskerar annars att leda till att människor känner sig utanför och utan möjlighet att påverka. Att trafikkontoret skapar strukturer och metoder för att involvera invånarna är viktigt både för att få underlag till allsidigt avvägda beslut och för att förankra besluten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Det finns många kopplingar mellan trafikkontorets verksamhet och de jämställdhetspolitiska målen. Hur verksamheten bedrivs och vilka beslut som fattas påverkar förutsättningarna för hur män och kvinnor lever sina liv. Statistik visar att det finns vissa skillnader mellan könen, exempelvis vad gäller vanor och värderingar. Kontoret arbetar därför med att integrera jämställdhetsperspektivet för att säkerställa att inte något av könen systematiskt missgynnas av kontorets verksamhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	9,52 %				40 %	40 %	100 %	Tertial 2 2017
Analys Kontoret har tagit fram underlag och riktlinjer för hur arbetet med att genomföra jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden kan bedrivas. De tjänsteutlåtanden som kontoret bedömer som relevanta är främst en del investeringsärenden och strategiska planer och dokument. Kontorets långsiktiga målsättning är att samtliga relevanta ärenden ska innehålla en jämställdhetsanalys. Mot bakgrund av att en stor del av de ärendena som behandlas på 2017 års nämndsammanträden redan har tagits fram, bedömer kontoret att 40 procent är en realistisk målsättning för innevarande år.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret har tagit fram rutiner för att systematiskt genomföra jämställdhetsanalyser i samband med relevanta tjänsteutlåtanden. Rutinerna lanseras internt under hösten.			

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet genomsyrar kontorets verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Kontorets budget är jämställdhetsintegrerad.

Analys

Det systematiska arbetet med mångfald och jämställdhet är en naturlig del av kontorets verksamhet. Medvetenheten om dessa frågor bland medarbetarna har ökat och jämställdhetsperspektivet får ett allt större genomslag inom olika områden av kontorets verksamhet. Från och med oktober ska samtliga relevanta tjänsteutlåtanden till trafiknämnden innehålla en jämställdhetsanalys och rutiner för detta har tagits fram under våren. För att ytterligare höja kompetensen i ämnet har workshops för samtliga medarbetare genomförts. Dessutom har kontorets medarbetare bjudits in till föreläsningar om mäns och kvinnors resvanor. Under hösten kommer bemötandeundersökningar att genomföras, bl.a. för att säkerställa att tid och utrymme fördelas proportionerligt mellan kvinnor och män på interna möten.

Arbetet med jämställd snöröjning utvecklas vidare under året och beskrivs närmare under nämndmål 1.3. De lokala utvecklingsprojekt som beskrivs närmare under nämndmål 4.7 beaktar jämställdhets- och barnperspektiven med syftet att skapa miljöer som är välkommande för människor av alla kön och åldrar. Ett arbete bedrivs för att stadens offentliga toaletter ska vara tillgängliga för alla oavsett kön.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med att utifrån jämställdhets- och mångfaldsperspektiven säkerställa att kontoret i sin verksamhet inte systematiskt missgynnar någon grupp i samhället.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar löpande med att säkerställa att ingen grupp i samhället systematiskt missgynnas, t.ex. i samband med avvägningar som görs i drift- och underhållsarbetet och metodutveckling för mer jämställd snöröjning. En utbildningsinsats i jämställdhet för samtliga medarbetare under våren syftade till att ytterligare belysa dessa frågor.			
 Genomföra bemötandeundersökningar för att säkerställa att tid och utrymme fördelas lika mellan könen på kontorets interna möten.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med bemötandeundersökningar förbereds och kommer att genomföras innan årets slut.			
 Genomföra en utbildningsinsats om jämställdhet.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under våren genomfördes två parallella utbildningsinsatser om jämställdhet, dels workshops om jämställdhet i relation till kontorets verksamhet, dels föreläsningar om mäns och kvinnors resvanor.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret ska vara en arbetsplats präglad av hög kompetens, god arbetsmiljö, ständig utveckling och lärande. Kontoret bedriver sedan flera år ett arbete med att skapa gemensam förståelse kring frågor som rör bemötande, avvägning och leverans (BAL). Detta arbete konkretiseras nu i en HR-strategi som förankras och börjar bearbetas under 2017.

För att ytterligare stärka kvaliteten i verksamheten ska samtliga medarbetare kunna utvecklas och ges möjlighet att höja sin kompetens. Alla medarbetares olikheter och kompetens ska tas tillvara. Kontorets chefer och ledare fortsätter att stärkas i sitt ledarskap och arbetet med

chefsutveckling bedrivs kontinuerligt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	75	74	76			83	83	2017
Analys Aktivt medskapandeindex (AMI) har minskat från 80 till 75. De förbättringsområden som medarbetarenkäten pekar på finns inom områdena "Styra mot gemensamma mål" och "Samarbete med andra". Möjliga påverkansfaktorer för nedgången i AMI är att kontoret har initierat och genomfört några genomgripande organisations- och förändringsarbeten som är i en sådan fas att det kan påverka motivationen och upplevelsen av vilka arbetsuppgifter som förväntas göras och tydligheten i respektive roll, en effekt som inte är ovanlig i förändringsprocesser. Sammantaget arbetar kontoret vidare med resultaten från medarbetarenkäten utifrån respektive avdelnings/enhets förutsättningar. Dessutom ingår nämnda förbättringsområden som väsentliga delar i kontorets strategiska HR-arbete, ett strukturerat arbete för att utveckla trafikkontoret som organisation och arbetsplats under perioden 2017-2022.								
  Index Bra arbetsgivare 	87					84	fastställdes 2017	2017
  Index Psykosocial arbetsmiljö 	74					88	fastställdes 2017	2017
Analys Utfallet på 74 är en minskning med fyra indexpunkter jämfört med senaste medarbetarenkäten. Kontorets strategiska HR-arbete bedöms på sikt innebära en allt bättre psykosocial arbetsmiljö. Kontoret noterar att det årsmål för 2017 som antogs i samband med verksamhetsplanen är felaktigt och skulle ha varit 78 istället för 88. Årsmålet föreslås därför ändras i samband med denna tertialrapport.								
  Sjukfrånvaro 	3,6 %	2,5 %	4,7 %	3,8 %	4,1 %	4,1 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	1,1 %	1,1 %	1,2 %		1,2 %	1,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan fortsätter. Nästa steg är att uppgifter samlas in från kontorets avdelningar som underlag till planen. Som en del i arbetet med att ta fram underlag kommer en metodik att prövas på två enheter för kompetensplanering på arbetsgruppsnivå.			

Nämndmål:

Förvaltningen kännetecknas av tydliga uppdrag och verksamhetsutveckling genom engagemang i vardagen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla medarbetare trivs och bidrar till att utveckla verksamheten.
- Kontorets rekryteringsprocess är inkluderande
- Samtliga medarbetare har individuella mål definierade i medarbetarsamtalen för att bidra till nämndmålen.
- Kränkande särbehandling förekommer inte och kontorets rutiner för att motverka detta är välkända bland medarbetarna.

Analys

Trafikkontoret ska vara en arbetsplats som speglar samhällets sammansättning av individer och där alla medarbetare trivs och bidrar. Kontoret strävar efter att öka mångfalden och arbetsannonser utformas så att ingen grupp känner sig exkluderad från att ansöka. Frihet från diskriminering är centralt för kontorets personalpolitik och nolltolerans råder mot kränkande särbehandling och trakasserier. Under hösten genomförs bemötandeundersökningar för att säkerställa att tid och utrymme fördelas lika mellan kvinnor och män på kontorets interna möten, något som även beskrivs under nämndmål 4.1.

Arbetet med att skapa gemensam förståelse kring frågor som rör bemötande, avvägning och leverans (BAL) fortsätter och konkretiseras i den HR-strategi som togs fram för kontoret under 2016 och som gäller för perioden 2017-2022. Till nämnda ledord har systematiskt lärande lagts till som ett fokusområde för verksamheten. Arbetet med att förankra, bearbeta och genomföra åtgärder kopplade till det strategiska HR-arbetet fortlöper enligt plan och ska leda till en attraktiv kultur med ett utvecklat ledarskap och medarbetarskap, ökad kommunikation och samarbete i det vardagliga arbetet. Dessutom implementeras en projekthanteringsstrategi, vilket beskrivs närmare under nämndmål 3.5.

För att marknadsföra trafikkontoret som arbetsgivare deltar kontoret på arbetsmarknadsmässor, tar emot praktikanter och exjobbssarbeten från universitet, deltar i stadens traineeprogram och driver tillsammans med övriga tekniska förvaltningar en LinkedIn-sida med över 5 000 följare. Tillsammans med andra tekniska förvaltningar drivs också TN Akademin, ett program som riktar sig till specialister, projektledare och nyckelpersoner på kontoret, och fokuserar på personlig utveckling och att skapa goda ambassadörer för verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förankra och börja implementera trafikkontorets HR-strategi.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Medarbetarna har introducerats till, bearbetat och reflekterat över utvecklingsarbetets inriktning. Alla avdelningars ledningsgrupper arbetar aktivt med sin egen utveckling och under vår och höst genomförs träning för att öka samarbetsförmågan och detta arbete fortsätter på en medarbetardag i oktober.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Principen om alla människors lika värde och rätt är en grundpelare i trafikkontorets arbete. Som en del av kontorets löpande arbete diskuteras skyddet för mänskliga rättigheter och vad detta innebär för verksamheten. Säkerställande av att diskriminering inte förekommer är en viktig del i kontorets verksamhet.

Nämndmål:

Alla människors lika rätt är en självklar del av kontorets verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- I kontorets verksamhet beaktas skyddet för mänskliga rättigheter.

Analys

Värnandet om och främjandet av mänskliga rättigheter är en central princip för trafikkontorets arbete och det förs löpande diskussioner om vad detta innebär för verksamheten. Att bära med sig mångfaldsperspektivet är av särskild vikt inom ramen för kontorets myndighetsutövning, för att säkerställa att diskriminering inte förekommer.

Kontoret arbetar med att ta fram förslag på etiska riktlinjer för reklam på de reklamplatser som staden ansvarar för, som ska säkerställa att diskriminering inte förekommer på någon grund. När kontoret kommunicerar med stockholmarna används inkluderande bilder som speglar samhällets sammansättning av individer. Vid planering och utförande beaktar kontoret att utformningen av det offentliga rummet inte uppfattas som exkluderande och ett ärende om exkluderande design kommer att nämndredovisas till hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera etiska riktlinjer för reklam som ska gälla på alla reklamplatser staden ansvarar för.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar med att ta fram förslag på etiska riktlinjer för reklam på de reklamplatser som staden ansvarar för.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Barns rättigheter värnas och barnperspektivet beaktas regelmässigt vid planering av kontorets investeringar och ombyggnationer. I arbetet med trafikmiljön runt skolor lägger kontoret särskilt stor vikt vid barns och ungdomars delaktighet och perspektiv, både vad gäller skolvägar och fria ytor i närheten av skolorna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar kontinuerligt med att involvera barn och unga. Vad gäller att etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor inväntar kontoret fastställandet av strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.			
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar kontinuerligt med att involvera barn och unga. Vad gäller att etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande inväntar kontoret fastställandet av strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.			

Nämndmål:

Barnens perspektiv tas om hand i planeringen av offentliga rum

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnkonsekvensanalyser genomförs och barns perspektiv är en viktig del i planeringen av offentliga rum.

Analys

Trafikkontoret arbetar aktivt för att inhämta synpunkter från alla grupper i samhället. Det innebär att barns och ungdomars behov uppmärksammas vad gäller de fysiska miljöer där barn vistas, exempelvis vid skolor, bostäder och parker. Ett sätt att göra detta är att genomföra barnkonsekvensanalyser och detta arbete fortsätter att utvecklas, bl.a. genom kontorets deltagande i den förvaltningsövergripande arbetsgruppen ”Staden i ögonhöjd”. Gruppen har tagit fram ett dokument med riktlinjer för hur staden ska arbeta med barnperspektivet vid planering av den fysiska miljön och dessa riktlinjer kommer att implementeras i stadens fortsatta arbete med stadsplanering. För fortsatt arbete med att etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor inväntar kontoret fastställandet av strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.

Kontorets arbete med att föra in barnperspektivet bygger på dialog och delaktighet, där barn involveras i arbetet för att säkerställa att deras perspektiv beaktas vid analyser av platser och föreslagna åtgärder, t.ex. genom gåturer och workshops. Arbetet fortsätter med att sänka bullernivåerna vid förskolor och när en bullerskärm sätts upp samarbetar kontoret med förskolan för att även göra skärmarna till lekväggar, där barnen kan hitta på allehanda upptåg. Arbetet med ”Plan för säkra och trygga skolvägar” har påbörjats och beskrivs närmare under nämndmål 1.3. De lokala utvecklingsprojekt som beskrivs närmare under nämndmål 4.7 beaktar jämställdhets- och barnperspektiven med syftet att skapa miljöer som är välkomnande för människor av alla kön och åldrar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra ett pilotprojekt där skolbarn uppmanas att lämna	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
synpunkter på sin närmiljö via "Tyck till".			
Analys Under hösten kommer kontoret att i samarbete med Björkhagens skola uppmana elever att lämna synpunkter på sin närmiljö.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret spelar en viktig roll i att säkerställa att stadens offentliga rum är tillgängliga för alla, även för personer med funktionsnedsättning. Det faller t.ex. på kontoret att arbeta förebyggande, följa upp att villkor för upplåtelser följs, bevaka att platser är tillgängliga under gatuarbeten samt att på ett systematiskt sätt ta bort enkelt avhjälpna hinder. Målet är att alla invånare ska kunna delta på lika villkor.

Nämndmål:

Tillgänglighetsfrågor beaktas i planering och genomförande samt vid drift av utemiljön

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Stockholm upplevs som en mer tillgänglig stad.
- Tillgänglighetsarbetet är en naturlig del av arbetet för alla medarbetare och chefer på kontoret.

Analys

I stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning anges som mål att alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö. Fokus ligger på att åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagen samt Boverkets föreskrifter om enkelt avhjälpna hinder. Kontoret fortsätter det systematiska arbetet med att förebygga nya tillgänglighetsbrister och att åtgärda redan befintliga brister. Arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder fortgår och innebär t.ex. nya sittplatser, tillgänglighetsanpassning av övergångsställen och kantstenshöjningar vid busshållplatser. Åtgärderna beskrivs i kontorets årliga program för tillgänglighetsarbeten och genomförandebeslut för 2017 års åtgärder antogs av nämnden i februari. Kontoret fortsätter även arbetet med att söka kostnadseffektiva metoder för drift av stadens offentliga rum som säkerställer behoven hos t.ex. personer med funktionsnedsättning. Kontoret har deltagit i både styrgruppen och arbetsgruppen för revidering av stadens program för delaktighet.

För att öka förståelsen för situationen i stadens utemiljö för personer med funktionsnedsättning genomförs årligen interna insiktsutbildningar som även inkluderar kontorets entreprenörer. Kontoret följer löpande upp att givna upplåtelser, t.ex. vid

uteserveringar, följs så att inte tillgängligheten försämrats. Som en del av konceptet Levande Stockholm, som beskrivs närmare under nämndmål 1.3, finns möjlighet att tillfälligt upplåta parkeringsplatser för uteserveringar, något som även är positivt för tillgängligheten då trottoarerna blir friare. Rutinerna för övervakning och bortforsling av övergivna cyklar har gjorts permanenta och hittills har ca 2 100 cyklar omhändertagits. Arbetet kommer att utvärderas och nämndredovisas under vintern.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka att platser är tillgängliga och framkomliga under och efter gatuarbeten	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet bedrivs löpande, bl.a. genom platskontroller inom gatuinspektionsverksamheten.			
 Fortsätta följa upp att villkoren för givna upplåtelser följs och att upplåtna ytor inte begränsar tillgängligheten utomhus.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet bedrivs löpande, främst genom samarbete med polisen, eftersom detta formellt är en polisiär fråga.			
 Fortsätta förebygga att nya tillgänglighetsbrister uppkommer och arbeta vidare med att åtgärda redan befintliga tillgänglighetsbrister enligt kontorets åtgärdsstrategi för enkelt avhjälpna hinder.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Planering och projektering av 2017 års tillgänglighetsåtgärder är klara och genomförandebeslut på 15 mnkr antogs av nämnden i februari. Kontorets medarbetare med särskild kompetens inom tillgänglighet rådfrågas löpande i kontorets projekt och ett hjälpmaterial för vanligt förekommande frågor har tagits fram.			
 Fortsätta genomföra insiktsutbildningar för medarbetare och entreprenörer.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En insiktsutbildning genomfördes den 4 maj. I samband med evenemanget "I stan utan min bil" kommer besökare att ges möjlighet att prova rullstol och uppleva stadsmiljön med synnedstättning.			
 Utvärdera och permanenta rutinerna för övergivna och felparkerade cyklar.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Rutiner för övergivna och felparkerade cyklar har tagits fram och permanentats. En utvärdering av arbetet beräknas ske till hösten och nämndredovisas innan året är slut.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Stockholmare, företag och besökare har allt högre krav och förväntningar på både kvalitet och service. Trafikkontorets verksamhet väcker stort engagemang eftersom verksamheten har en direkt inverkan på invånarnas vardag. Alla medarbetare är därför viktiga ambassadörer för kontoret och för Stockholms stad. Arbetet med att göra kontoret mer tillgängligt, ge ökad insyn och förbättra servicen drivs därför vidare, oavsett om möten med invånare och företag sker via personliga möten, telefon, mobilapp eller på något annat sätt.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
-----------	-------------------	--------------------	-------------------------	---------------------------	---------------	--------	-------------	--------

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö 							Fastställt 2017	2017
Analys								
Kontoret avser att återkomma med årsmål i verksamhetsberättelsen. Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Dialog och gott bemötande präglar kontakterna med invånare och företag

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Inkomna frågor från invånare och näringsliv handläggs snabbt, korrekt och med ett gott bemötande.
- Kontorets kommunikation gentemot invånare och företag uppfattas som god.
- Kontorets medarbetare uppfattas som tillgängliga, trovärdiga och aktiva i relationen till omvärlden.
- Tyck till via mobilapp och webb uppfattas som den naturliga ingången till trafikkontoret.
- Kontoret uppfattas som aktiv och konstruktiv i stadsdelsförvaltningarnas medborgardialoger.

Analys

Kontoret fortsätter utvecklingen av Tyck till via mobilapp och webb samt arbetar löpande med att förbättra rutinerna för hanteringen av felanmälningar och synpunkter. Antalet inkomna ärenden via Tyck till ökar i jämn takt och under våren genomfördes en kampanj i syfte att få fler att ladda ner appen. Hittills under året har drygt 50 % av inkomna ärenden kommit via appen och ytterligare en kampanj planeras till hösten. Programmet för digital förnyelse har beviljat kontoret medel för att utveckla en funktion för återkoppling på felanmälningar och denna funktion kommer att introduceras till årsskiftet 2017/2018. Med återkoppling på felanmälningar ökar servicenivån och dialogen med invånarna förbättras.

Utvecklingen av stadens offentliga platser väcker stort engagemang hos stockholmarna. Det är viktigt att lyssna till invånarnas åsikter och upplevelser för att nå allsidigt avvägda beslut om hur staden ska utvecklas. Det proaktiva kommunikationsarbetet utvecklas vidare för att säkerställa att bra information ges om kontorets satsningar inför, under och efter att de genomförs. Sociala medier innebär nya möjligheter och utmaningar i kommunikationsarbetet och kontorets användning av dessa kanaler har ökat successivt, både i samband med kampanjer och för att lyfta arbetsgivarvarumärket. En strategi tas nu fram för hur kontoret ska verka i sociala medier och beräknas vara klar till hösten, bl.a. med syftet att formalisera arbetet och öppna upp för dialog. Dessutom planeras ett arbete med en ny Facebooksida med fokus på gång och cykel. Kontoret arbetar även med andra former av medborgardialog, både i samverkan med andra förvaltningar och på egen hand, t.ex. i arbetet med säkra skolvägar där barns och ungdomars behov och upplevelser är utgångspunkt. Under året deltar kontoret i flera projekt som finansieras via medborgarbudget, både i Spånga-Tensta och i Skärholmen.

Kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för att stärka det lokalt baserade utvecklingsarbetet i

staden. Under 2016 tog stadsdelsförvaltningarna fram lokala utvecklingsprogram (LUP) och under 2017 påbörjas arbetet med att genomföra programmens åtgärder. De stadsdelar med störst behov prioriteras först och kontoret bedriver arbetet i nära samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar på såväl enskild projektnivå som på övergripande nivå i direkt kontakt med respektive stadsdelsledning. Ett 25-tal insatser genomförs under året i de sju prioriterade stadsdelarna och LUP-arbetet beskrivs närmare i bilaga 8.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i kommunstyrelsens arbete med att genomföra projekt med medborgarbudget.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret deltar i flera projekt som finansieras via medborgarbudget. I Spånga-Tensta genomförs trygghetsåtgärder i centrala Tensta och i Bredäng genomförs insatser vid parkleken Gröna stugan. Båda dessa projekt är finansierade dels via medborgarbudgetar som stadsdelsförvaltningarna har ansökt om, dels via trafikkontorets medel.			
 Fortsätta utveckla "Tyck till" för att ytterligare förbättra kontakten med invånarna och hanteringen av inkomna synpunkter genom återkoppling på felanmälan.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett utvecklingsarbete pågår för att kunna ge återkoppling på felanmälningar och detta planeras att vara klart till årsskiftet 2017/2018. Utöver detta bedrivs ett löpande arbete för att fortsätta hålla en hög servicenivå vid kontakt med stockholmarna.			
 Genomföra åtgärder i enlighet med stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram med prioritet för de stadsdelar med störst behov.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret medverkar aktivt i arbetet med de sju prioriterade stadsdelarnas lokala utvecklingsprogram. Ett femtontal investeringsprojekt nämndbehandlades i april 2017 och en rad extra driftinsatser genomförs.			
 Medverka i stadsdelsförvaltningarnas medborgardialoger inom arbetet med lokala utvecklingsprogram.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret har ett löpande nära samarbete med samtliga sju prioriterade stadsdelsförvaltningar och har hittills under året bl.a. medverkat i medborgardialoger i Enskede-Årsta-Vantör och Spånga-Tensta.			
 Vidareutveckla kontorets arbetssätt för att bättre kunna möta de behov som följer av stadens arbete med lokala utvecklingsprogram	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontoret arbetar aktivt med att koordinera insatserna inom ramen för LUP och de interna rutinerna för att bedriva det lokala utvecklingsarbetet utvecklas löpande.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret upphandlar årligen för ca 1,5-2,0 miljarder kronor. Upphandlingsverksamheten ska bedrivas så att upphandlingarna optimeras, formerna för upphandlingarna utvecklas och erfarenhetsutbytet med marknadens aktörer stärks. Genom att ställa miljömässiga krav vid upphandlingar kan kontoret minska stadens egen miljöpåverkan och ge signaler till marknaden om att styra mot mer hållbar produktion och handel.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram						50 %	80%	2017
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Upphandlingar genomförs innovativt, hållbart och kvalitetssäkrat

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Beställarrollen är kvalitetssäkrad.
- Upphandlingsarbetet bedrivs så att kontoret optimerar sina upphandlingar.
- Upphandlingsformerna utvecklas och ett erfarenhetsutbyte sker med marknadens aktörer.
- Rutiner för avtalsuppföljning är dokumenterade för alla verksamheter.

Analys

Som en stor beställare kan trafikkontoret påverka marknaden genom att vara professionell och ställa tydliga krav på utredare, projektörer och entreprenörer och inte minst på den egna organisationen. Kontoret har därför tagit fram en projekthanteringsstrategi för att bli en än mer professionell beställare. Arbetet med att implementera strategin beskrivs även under nämndmål 3.5. I egenskap av beställare ställer kontoret miljökrav vid upphandlingar och ger därigenom signaler till marknaden. Kontoret samarbetar med Trafikverket, Göteborgs stad och Malmö stad för att utveckla de gemensamma kraven vid upphandling till att även inkludera miljöaspekter och förslag till reviderade krav har skickats ut på remiss och ska sedan behandlas i nämnden under året.

Kontoret arbetar löpande med att utveckla upphandlingsverksamheten, t.ex. genom att nu förbereda en upphandling som totalentreprenad, där entreprenören både projekterar och bygger själv, vilket skapar förutsättningar för snabbare projektgenomförande. Som ett test för att se vad som finns på marknaden förbereder kontoret inom ramen för EU-projektet Civitas Eccentric i samarbete med stadsledningskontoret även en så kallad förkommersiell upphandling för provverksamhet för parkeringsövervakning. Vidare söker kontoret kontinuerligt efter lämpliga projekt där innovationsupphandling kan tillämpas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Se över kontorets rutiner utifrån stadens nya program för upphandling och inköp i enlighet med stadens tillämpningsanvisning.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet har påbörjats och kommer att pågå under 2017.			
 Skapa en väl fungerande gatudatabas som ger underlag för bättre planering och upphandling av drift och underhåll av stadens anläggningar genom att genomföra projektet Gatudata.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys			
En förstudie har genomförts och avslutades i juni, där kontorets behov sammanställdes genom workshops och möten. Till hösten kommer ett genomförandeprojekt att påbörjas, med syftet att på sikt upphandla ett nytt system.			

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Trafikkontoret redovisar ökade kostnader om 4,7 mnkr och ökade intäkter om 78,3 mnkr, vilket ger ett nettoöverskott om 73,6. De ökade intäkterna härleds främst från parkeringsverksamheten (38,0 mnkr) och upplåtelseverksamheten (27,5 mnkr).

I tabellerna nedan redovisas beräknad prognos och avvikelse per verksamhetsområde jämfört med justerad budget 2017.

Driftbudget, per verksamhetsområde Ökade kostnader/minskade intäkter (-)	Justerad budget 2017	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Kostnader				
Fysisk och teknisk planering	65,3	64,0	63,9	1,4
Gator och vägar	628,1	639,0	641,5	-13,4
<i>Varav:</i>				
<i>Gator och trafikordningar</i>	156,7	171,8	182,2	-25,5
<i>Gång- och cykelbanor</i>	37,0	37,0	37,0	0,0
<i>Broar och viadukter</i>	58,7	58,7	45,3	13,4
<i>Trafiksignaler</i>	30,9	32,4	33,2	-2,3
<i>Belysning</i>	141,0	141,0	143,5	-2,5
<i>Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)</i>	56,6	56,6	57,0	-0,4
<i>Offentliga rum</i>	44,7	46,9	48,8	-4,1
<i>Avtal</i>	61,7	53,7	51,2	10,5
<i>Klotter och kampanjer</i>	14,1	14,1	13,5	0,6
<i>Trafikstyrning</i>	26,7	26,7	29,8	-3,1
Vinterväghållning	189,3	164,1	164,9	24,4
Barmarksrenhållning	179,8	193,5	196,8	-17,0
Parkering	255,9	255,5	259,7	-3,8
Parker, träd och grönområden	35,1	37,1	40,2	-5,1
Markupplåtelser, torghandel m.m.	34,1	34,3	35,1	-1,0
Förvaltningsledning, stab	6,0	6,0	5,7	0,3
Förvaltning, administration	57,4	57,0	56,3	1,1
Arbeten åt andra	105,0	105,0	101,9	3,1
Hamnavtal	27,4	27,4	27,1	0,3
Summa kostnader drift- och underhåll	1 583,4	1 582,8	1 593,1	-9,7
Avskrivningar	403,0	403,0	406,0	-3,0
Räntor	70,0	70,0	62,0	8,0
Summa kostnader inkl. kapitalkostnader	2 056,4	2 055,8	2 061,1	-4,7

Driftbudget per verksamhetsområde Ökade kostnader/minskade intäkter (-)	Justerad budget 2017	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Intäkter				
Fysisk och teknisk planering	-1,0	-1,0	-1,1	0,1
Gator och vägar	-111,8	-114,3	-126,2	14,4
<i>Varav:</i>				
<i>Gator och trafikanordningar</i>	-60,1	-62,6	-65,6	5,5
<i>Gång- och cykelbanor</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Broar och viadukter</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Trafiksignaler</i>	-2,5	-2,5	-2,8	0,3
<i>Belysning</i>	-10,1	-10,1	-10,1	0,0
<i>Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)</i>	-17,8	-17,8	-20,0	2,2
<i>Offentliga rum</i>	0,0	0,0	-0,1	0,1
<i>Avtal</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Klotter och kampanjer</i>	-1,3	-1,3	-1,5	0,2
<i>Trafikstyrning</i>	-20,0	-20,0	-26,1	6,1
Vinterväghållning	-4,5	-4,5	-4,5	0,0
Barmarksrenhållning	0,0	0,0	-0,3	0,3
Parkering	-946,2	-936,2	-984,2	38,0
Parker, träd och grönområden	-1,4	-1,3	-1,3	-0,1
Markupplåtelse, torghandel m.m.	-174,0	-183,0	-201,5	27,5
Förvaltningsledning, stab	-3,4	-3,4	-3,4	0,0
Förvaltning, administration	-13,0	-13,0	-14,2	1,2
Arbeten åt andra	-105,0	-105,0	-101,9	-3,1
Summa intäkter	-1 360,3	-1 361,7	-1 438,6	78,3
Netto	696,1	694,1	622,5	73,6

I bilaga 1 redovisas budgetavvikelserna i detalj. Nedan redovisas korta kommentarer till avvikelserna per verksamhetsområde, justerad budget jämfört med prognos.

Fysisk och teknisk planering

För verksamhetsområdet redovisas minskade kostnader om 1,4 mnkr och ökade intäkter om 0,1 mnkr. Medel har omfördelats till andra verksamhetsområden.

Gator och vägar, broar, signaler, belysning m.m.

För verksamhetsområdet redovisas ökade kostnader om 13,4 mnkr och ökade intäkter om 14,4 mnkr.

Gator och trafikanordningar

Den milda vintern gjorde det möjligt att omfördela 13,4 mnkr i tertialrapport 1. Ytterligare medel omfördelas i denna tertialrapport. Större delen av omfördelade medel används för att åtgärda skadade vägbanor. Intäkterna har ökat med 5,5 mnkr främst med anledning av ökade ledningslängder i stadens mark samt för kontorets övertagande av den verksamhet som samordnar ledningar i stadens mark, kallad samlingskartan.

Broar och viadukter

Med anledning av resursbrist på egen personal med specialkompetens försenas framåtsyftande

arbeten samt i viss mån även löpande underhåll för ca 13 mnkr.

Trafiksignaler

Kontoret har omfördelat medel till att digitalisera dokumenthantering av kartor och andra handlingar relaterade till arbetet med trafiksignaler. Kostnaderna för löpande underhåll har ökat. Sammantaget ökar kostnaderna med 2,3 mnkr och intäkterna med 0,3 mnkr.

Belysning

Kostnaderna beräknas öka med 2,5 mnkr, då antalet trafikskadade belysningsstolpar har ökat.

Tunnlar

Intäkterna har ökat med 2,2 mnkr efter att Fortum och Stockholm Gas lagt fler ledningar i stadens tunnlar.

Offentliga rum

För verksamhetsområdet redovisas ökade kostnader om 4,1 mnkr. Medel har bl.a. omfördelats till arbetet med Levande Stockholm och inom ramen för detta har kontoret under året etablerat flera sommargångar, prövat konceptet med sommartorg och medverkat till att ett tiotal pop up-parker etablerats runt om i staden.

Trafikstyrning

Antalet trafikanordningsplaner som ska godkännas och kontrolleras har ökat och därför redovisas ökade kostnader om 3,1 mnkr och ökade intäkter om 6,1 mnkr.

Avtal

Dom har utfallit till Stockholm Vatten ABs nackdel i tvist om uttag av taxa för omhändertagande av dagvatten. Tvisten har drivits av Trafikverket, men påverkar även staden. Trafikkontoret betalar därför 8,0 mnkr i dagvattentaxa i stället för 18,5 mnkr för år 2017, vilket Stockholm Vatten AB informerade om i slutet av december 2016.

Vinterväghållning

För verksamhetsområdet redovisas minskade kostnader om 24,4 mnkr. Inledningen av 2017 har varit mild med endast ett fåtal plogningspådrag och ingen snö har behövts forslas bort. Det milda vädret har gjort det möjligt för kontoret att sänka de prognostiserade vinterkostnaderna från 184,8 mnkr till 160,4 mnkr. Till följd av den milda vintern har medel kunnat återföras till barmarksrenhållning och gatunderhåll. Dessa verksamheter kan därför bedrivas på normal nivå.

De årliga kostnaderna för vinterväghållningen varierar kraftigt mellan olika år, vilket kan ses i tabellen nedan, där utfallet för åren 2008-2016 och prognos för 2017 redovisas.

Mnkr/år	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	Prognos år 2017
Utfall helår	130	146	265	238	224	192	136	144	148	160

Stockholms vinterväder är givetvis inte alltid så mildt och snöfattigt som under den senaste vinterperioden. Nedan redovisas beräknad nederbördsmängd i cm i innerstaden under januari – mars, 2008 – 2017.

Barmarksrenhållning

För verksamhetsområdet beräknas ökade kostnader om 17,0 mnkr. Det milda vintervädret under de första månaderna 2017 möjliggjorde en omfördelning av medel från vinterväghållning till barmarksrenhållning.

Det finns ett fortsatt behov av extra renhållning och städning av områden där utsatta EU-medborgare uppehåller sig dag- och nattetid, främst i centrala innerstaden men även i övriga stadsdelar. Åtgärderna består av extra renhållnings- och städinsatser vid ett flertal platser runt om i staden till en beräknad kostnad om 8,0 mnkr. Renhållningen kan inte alltid genomföras i den utsträckning som skulle behövas, då närvaro av polis krävs.

Sammanlagt 5,4 mnkr har omfördelats till kostnader i samband med terrordådet på Drottninggatan, skadedjursbekämpning och extra spolningsinsatser i innerstaden.

För att öka antalet skolungdomar som kan erbjudas arbete under sommarlovet från 200 till 378 har 3,6 mnkr omfördelats.

Parkeringsverksamhet

För verksamhetsområdet beräknas ökade kostnader om 3,6 mnkr och ökade intäkter om 38,0 mnkr.

Felparkeringsintäkter

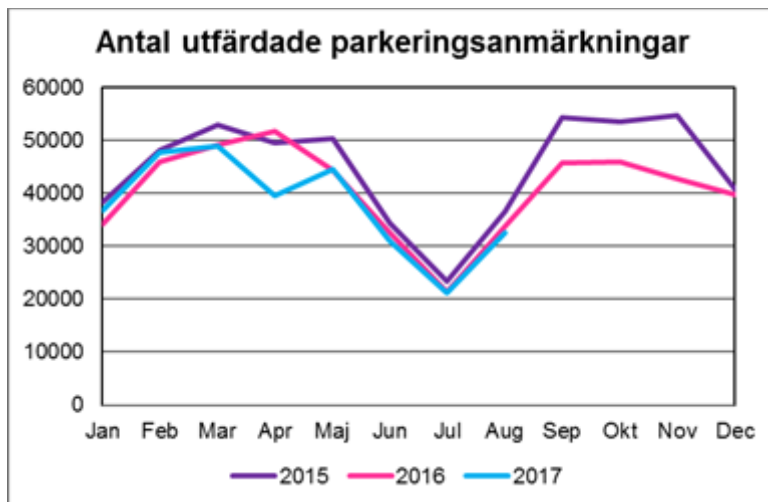
Kontoret prognostiserar en minskning av felparkeringsintäkterna med 10 mnkr jämfört med justerad budget, från 340 mnkr till 330 mnkr för helåret 2017. Antalet utfärdade parkeringsanmärkningar har minskat under de senaste åren. Inför 2017 väntade kontoret sig att anmärkningarna skulle öka med anledning av nya avgiftsbelagda områden och utökat antal övervakningstimmar. Även om en viss återhämtning har skett under 2017, med undantag för i april, har den inte varit i den utsträckning som förväntats. Totalt har antalet utfärdade anmärkningar minskat med 3 % hittills i år jämfört med samma period 2016. Minskningen i april berodde främst på att arbetet med parkeringsövervakning påverkades i flera dagar i samband med terrordådet på Drottninggatan.

Under året har upplysningsinsatser i samband med plan för gatuparkering tagit tid från ordinarie övervakning i högre utsträckning än förväntat. Kontoret valde även att tidigarelägga upphandlingen av en av parkeringsentreprenörerna för att möta nya krav som tydliggjorts i samband med plan för gatuparkering och har därför upphandlat under året. Den befintliga entreprenören i det område som upphandlats har inte kunnat leverera antal timmar enligt avtal

under första halvåret. Detta, tillsammans med terrordådet på Drottninggatan, har bidragit till att den ökning i antal utfärdade anmärkningar som kontoret räknade med inför 2017 har uteblivit.

Med anledning av ovanstående befarade kontoret att rättparkeringsgraden skulle påverkas negativt och att antalet anmärkningar skulle minska ytterligare under hösten och har därför arbetat aktivt för att minimera riskerna. Kontoret har kommit överens med befintlig entreprenör om att denna ska använda underleverantör för att kunna uppfylla avtalet och leverera avtalat antal timmar vilket än så länge fungerat väl. Dessutom överklagades inte den nya upphandlingen inom utsatt tid och de nya entreprenörerna kan därmed påbörja sitt arbete den 1 november, då parkeringsentreprenaden för nuvarande område syd delas upp i två nya områden: sydväst och sydöst. Områdena kommer drivas av två olika parkeringsentreprenörer, som båda redan är aktiva i områdena öst och väst och därmed väl insatta i det arbete som väntar. På grund av tidigare erfarenhet väntar sig kontoret dock ett visst glapp vid bytet och prognostiserar följaktligen en femprocentig minskning av antalet anmärkningar under hösten jämfört med samma period förra året.

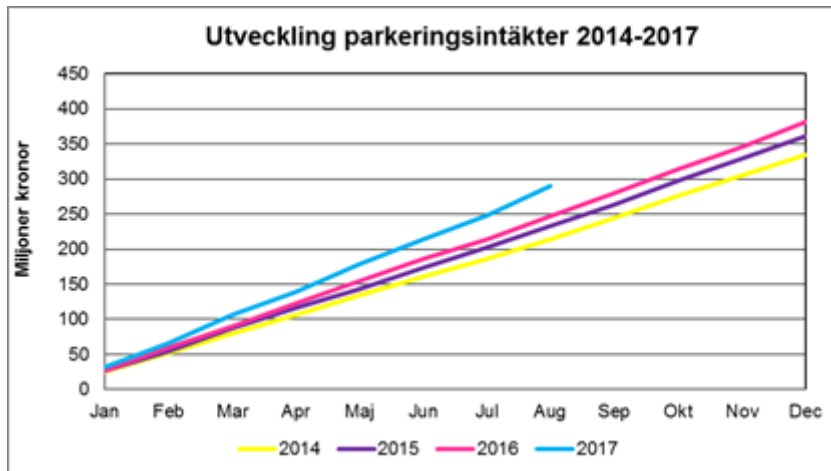
Den 15 maj 2017 beslutade kommunfullmäktige att höja felparkeringsavgifterna fr.o.m. 1 juli 2017. Höjningen motverkar den negativa effekt färre utfärdade anmärkningar har på intäkterna. Med anledning av den höjda avgiften gör kontoret ingen ytterligare prognosjustering utöver den som gjordes i tertialrapport 1.

Parkeringsintäkter

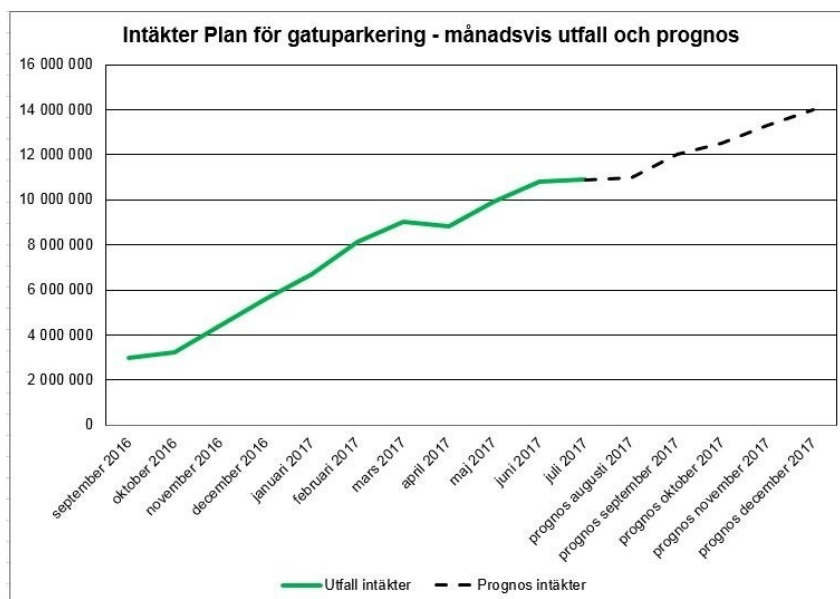
Intäkterna för parkering har ökat de senaste åren. En tydlig ökning syns under våren 2017 jämfört med våren 2016, främst med anledning av införandet av plan för gatuparkering. Eftersom problem med parkeringsövervakningen snabbt leder till att färre betalar för sin parkering har ovanstående risker för ineffektiv övervakning gjort att kontoret befarat att även parkeringsintäkterna skulle påverkas negativt. Inför omskyllningen i innerstaden befarade kontoret även att parkeringsintäkterna i befintliga områden kunde minska då det bland annat fanns en risk för att skyltar skulle saknas eller vara missvisande. Då kontoret nu bedömer att dessa risker har minimerats och i vissa fall eliminerats prognostiserar kontoret ökade intäkter, exklusive plan för gatuparkering, på 40,0 mnkr jämfört med justerad budget och 10,0 mnkr mer än 2016.

Plan för gatuparkering

Arbetet med införandet av plan för gatuparkering går fortsatt enligt plan. I april påbörjades omskyllningen i innerstaden, där Östermalm och Hammarby Sjöstad är avklarade och omskyllningen av Södermalm har påbörjats. Arbetet har följts noggrant för att säkerställa fungerande betalparkering och fortsatt effektiv övervakning när innerstaden skyltas om. För 2017 prognosticerar kontoret 127,0 mnkr i totala intäkter med anledning av planen, vilket innefattar intäkter för både parkering och felparkering. Detta är en höjning med 4,0 mnkr jämfört med justerad budget.

Parker, träd och grönområden

För verksamhetsområdet redovisas ökade kostnader om 5,1 mnkr och ökade intäkter om 0,1 mnkr. Medel har omfördelats till utökad beskärning av gatuträd, bekämpning av almsjuka och björnloka.

Upplåtelseintäkter

För verksamhetsområdet redovisas ökade kostnader om 1,0 mnkr och ökade intäkter om 27,5 mnkr. I november 2016 beslutade polisen nationellt att inte längre utfärda polistillstånd i de

fall där det redan fanns ett beviljat bygglov. Polisen gjorde tolkningen att kommunen redan prövat markfrågan i bygglovet och därmed skulle inget polistillstånd behövas. Eftersom offentlig plats bara får upplåtas med polistillstånd, förlorade staden möjligheten att tillämpa taxans avgifter på de företeelser, exempelvis kiosker, som inte längre fick något polistillstånd. Kontoret befarade att detta skulle påverka intäkterna för upplåtelseerna negativt. I början av april 2017 drog polisen tillbaka sin nya tolkning av plan- och bygglagen (PBL) och ordningslagen och återgick till att hantera ansökningarna som tidigare.

Under sommaren har antalet ansökningar för inhägnade byggetableringar ökat markant och kontoret höjer därför prognosen för upplåtelseintäkter med 27,5 mnkr jämfört med justerad budget.

Nämnd, förvaltningsledning, stab och administration

För områdena redovisas minskade kostnader om 1,4 mnkr främst med anledning av lägre personalkostnader och ökade intäkter om 1,2 mnkr främst med anledning av ökade ränteintäkter .

Arbeten på uppdrag av andra förvaltningar

Kontoret utför, inom sitt expertområde och på beställning, arbeten åt framför allt exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningarna för ca 101,9 mnkr, vilket är en minskning om 3,1 mnkr jämfört med justerad budget. Detta redovisas som en omslutningsökning d.v.s. lika höga kostnader som intäkter.

Räntor och avskrivningar

För avskrivning av avslutade investeringsprojekt inklusive avskrivning av investeringsbidrag samt räntor redovisas 5 mnkr lägre kostnader jämfört med justerad budget.

Särskilda satsningar

I budget 2017 har kommunfullmäktige avsatt särskilda medel för nedanstående uppdrag att genomföras under året.

Laddinfrastruktur

Medlen används bl.a. till konsult hjälp för att kartlägga framtida lämpliga laddplatser och till ny parkerings- och informationsskyltning vid laddgatorna. Arbetet med att främja laddinfrastrukturen beskrivs närmare under nämndmål 2.2. Budget: 1 mnkr. Prognos: 1,2 mnkr.

Lokala utvecklingsprogram

Medlen används för särskilda städ- och renhållningsinsatser i de sju prioriterade stadsdelarna och för mindre underhållsinsatser. Medlen koordineras av kontorets LUP-samordnare och detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 4.7. Budget: 3 mnkr. Prognos: 3 mnkr.

Levande Stockholm

Medlen används till att bedriva arbetet med konceptet Levande Stockholm, stadens gångplan och evenemanget ”I stan utan min bil”. Insatserna syftar till ett mer levande stadsliv med trivsamma vistelsemiljöer. 2017 års planerade åtgärder beskrivs i detalj under nämndmål 1.3. Budget: 8 mnkr. Prognos: 8 mnkr.

Medborgardialog

Medlen används till kontorets löpande arbete med medborgardialog, vilket sker både i samverkan med andra förvaltningar och på egen hand, t.ex. i arbetet med säkra skolvägar där barns och ungdomars behov och upplevelser är utgångspunkten för arbetet. Kontorets arbete med medborgardialog beskrivs närmare under nämndmål 4.7. Budget: 4 mnkr. Prognos: 4 mnkr.

Trädåtgärder

Medlen används till den löpande skötseln av stadens 35 000 gatuträd, ett arbete som innefattar uppbyggnadsbeskrining, fnasning (borttagande av vattenskott) och beskrining. Inom kontorets investeringsverksamhet återplanteras träd och nya träd planteras. Budget: 5 mnkr. Prognos: 5 mnkr.

Trafiksäkerhet

Medlen används för löpande trafiksäkerhetshöjande åtgärder, t.ex. framtagande av riktlinjer för cykelöverfarter, insiktsutbildning, olycksanalyser och arbetet med säkra och trygga skolvägar. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 1.3. Budget: 3 mnkr. Prognos: 3 mnkr.

Framkomlighet stombuss

Medlen används för en rad olika åtgärder för att förbättra medelhastigheten, regelbundenheten och attraktiviteten för stadens stombussar, vilket beskrivs närmare under nämndmål 2.2. Budget: 2 mnkr. Prognos: 2,2 mnkr.

Utökat dubbdäcksförbud

Medlen används för löpande arbete med strategiska miljöfrågor, bl.a. utredningen om fossilbränslefria vägtransporter och arbete med miljöprofilen för Norra Djurgårdsstaden. Budget: 1 mnkr. Prognos: 1 mnkr.

Förstudie samlastning

Medlen kommer att användas till att bistå i stadsledningskontorets arbete med att genomföra en förstudie kring samlastning av stadens egna varuleveranser. Medlen kommer främst att användas till konsultstöd. Budget: 1 mnkr. Prognos: 1 mnkr.

Samspel i trafiken

Medlen används till att planera och genomföra kampanjer för att förbättra samspelet mellan trafikanter, vilket beskrivs närmare under nämndmål 2.2. Budget: 1 mnkr. Prognos: 1 mnkr.

Investeringar

För investeringar beräknas totalt minskade nettoutgifter om 184,1 mnkr jämfört med justerad budget för 2017. Avvikelsen består av minskade utgifter om 150,4 mnkr och ökade inkomster om 33,7 mnkr. Jämfört med beräkningen i tertialrapport 1 innebär prognosen minskade nettoutgifter om totalt 97,7 mnkr. Minskningen avser huvudsakligen projekt inom utökad plan.

I tabellen redovisas beräknad prognos för utgifter och inkomster jämfört med justerad budget 2017 och prognos i tertialrapport 1. Budget och prognos redovisas uppdelad på långsiktig plan och utökad plan.

Investeringar totalt	Budget 2017	Justerad budget 2017	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Långsiktig plan					
Utgifter	868,6	868,6	883,5	850,7	17,9
Inkomster	-38,6	-38,6	-53,5	-40,7	2,1
Netto	830,0	830,0	830,0	810,0	20,0
Utökad plan					
Utgifter	498,9	559,5	483,4	427,0	132,5
Inkomster	-38,4	-38,4	-48,7	-70,0	31,6
Netto	460,5	521,1	434,7	357,0	164,1
Investeringsplan, totalt					
Utgifter	1 367,5	1 428,1	1 366,9	1 277,7	150,4
Inkomster	-77,0	-77,0	-102,2	-110,7	33,7
Netto	1 290,5	1 351,1	1 264,7	1 167,0	184,1

Inom nämndens långsiktiga plan redovisas minskade nettoutgifter om sammanlagt 20,0 mnkr, varav minskade utgifter om 17,9 mnkr och ökade inkomster om 2,1 mnkr.

Ökade utgifter för gatuupprustning, bl.a. i samband med ledningsdragning, ombyggnad av Brunkebergstorg och ökad omfattning av reinvestering av mindre konstbyggnader inryms genom förskjutningar som medför minskade utgifter under året för ny bro mellan Rinkeby och Ursvik, upprustning av bergbanan i Skärholmen, ny gångtunnel vid Odenplan, cykelåtgärder samt reinvestering i gator. Det beräknade nettoöverskottet baseras främst på den osäkerhet som finns när det gäller entreprenörernas förutsättningar att kunna genomföra planerade projekt inom bl.a. reinvesteringsprogrammen.

Inom nämndens utökade plan ingår budget för tätskiktet vid Sergels torg, klimatinvesteringar för gång, cykel m.m., en satsning på träd, utredning av park på Järvafältet samt en satsning på ett grönare Stockholm. Under året har nämndens budget utökats med klimatmedel för klimatsmarta parkeringsautomater om 24,0 mnkr, energibesparande armaturbyte om 24,0 mnkr, "eco-asfalt" om 1,6 mnkr och åtgärder för stombusslinje 6 om 2,8 mnkr samt ombudgerade medel för gångplanen om 8,2 mnkr.

Den beräknade avvikelsen inom utökad plan avser i huvudsak minskade nettoutgifter för tätskiktet vid Sergels torg om 117,2 mnkr samt senarelagda åtgärder inom Grönstruktur om 40,0 mnkr.

Prognos per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas beräknad prognos och avvikelse per verksamhetsområde jämfört med justerad budget för 2017.

INVESTERINGAR Per verksamhetsområde	Justerad budget 2017	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Utgifter				
Gator och vägar	1 321,3	1 241,2	1 179,2	142,1
Varav:				
<i>Gator och trafikanordningar</i>	593,4	553,4	539,0	54,4
<i>Gång- och cykelbanor</i>	341,9	336,9	304,2	37,7
<i>Broar och viadukter</i>	102,2	106,2	109,0	-6,8
<i>Trafiksignaler</i>	36,0	34,2	31,4	4,6
<i>Belysning</i>	74,7	74,7	79,1	-4,4
<i>Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)</i>	57,1	42,6	29,8	27,3
<i>Offentliga rum</i>	113,5	92,7	86,2	27,3
<i>Trafikstyrning</i>	2,5	0,5	0,5	2,0
Vinterväghållning	0,0	0,7	1,3	-1,3
Barmarksrenhållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Parkering	49,3	49,3	48,0	1,3
Parker och grönområden	81,0	76,4	32,8	48,2
Träd	27,9	27,9	29,1	-1,2
Erfarenhetsmässig förskjutning	-51,4	-28,6	-12,7	-38,7
Summa utgifter	1 428,1	1 366,9	1 277,7	150,4

INVESTERINGAR Per verksamhetsområde	Justerad budget 2017	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Inkomster				
Gator och vägar	-78,4	-102,2	-110,7	32,3
Varav:				
<i>Gator och trafikanordningar</i>	-42,6	-72,4	-77,0	34,4
<i>Gång- och cykelbanor</i>	-23,7	-19,0	-24,5	0,8
<i>Broar och viadukter</i>	-5,0	-3,9	-3,9	-1,1
<i>Trafiksignaler</i>	0,0	-2,1	-0,5	0,5
<i>Belysning</i>	0,0	0,0	-0,1	0,1
<i>Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)</i>	-4,4	-4,4	-4,4	0,0
<i>Offentliga rum</i>	-2,7	-0,4	-0,3	-2,4
<i>Trafikstyrning</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Vinterväghållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Barmarksrenhållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Parkering	0,0	0,0	0,0	0,0
Parker och grönområden	0,0	0,0	0,0	0,0
Träd	0,0	0,0	0,0	0,0
Erfarenhetsmässig förskjutning	1,4	0,0	0,0	1,4
Summa inkomster	-77,0	-102,2	-110,7	33,7
Netto	1 351,1	1 264,7	1 167,0	184,1

I *bilaga 2* redovisas en specifikation av prognosen för nämndens investeringar. I *bilaga 3* finns en sammanställning över beslutsläget i större investeringsprojekt och i *bilaga 4*

redovisas planerade cykelåtgärder under året. I bilaga 5 återfinns slutredovisningar av investeringsprojekt som har avslutats hittills under året.

Nedan redovisas kommentarer till större avvikelser jämfört med justerad budget för 2017 per verksamhet.

Gator och vägar

Gator och trafikordningar

Inom verksamheten gator och trafikordningar ingår större projekt som tätskiktet vid Sergels torg, Norra Länken, huvuddelen av reinvesteringsprogrammet för gator, kollektivtrafikåtgärder, delar av gångplanen, trafiksäkerhetsåtgärder, samt övriga gatuprojekt. För verksamheten beräknas minskade nettoutgifter om 88,8 mnkr jämfört med justerad budget. Avvikelsen orsakas främst av minskade utgifter för tätskiktet vid Sergels torg. Minskningen vägs delvis upp av bl.a. ökade utgifter för trafiksäkerhetsåtgärder i samband med införande av nya hastigheter samt ökad omfattning av gatuupprustning utöver reinvesteringsprogrammet, bl.a. med anledning av ledningsdragning.

Sergels torg

I kommunfullmäktiges budget för 2017 ingick medel för tätskiktet vid Sergels torg för åren 2017-2019. Budgeten per år baseras på den prognos som togs fram under våren 2016, och eftersom projektet är komplicerat och påverkas av många yttre faktorer har förutsättningarna förändrats jämfört med tidigare prognos.

Prognosen innebär totalt minskade utgifter om 85,6 mnkr och ökade inkomster om 31,6 mnkr under 2017, vilket medför att en större del av resterande utgifter beräknas senareläggas till 2018. Den beräknade minskade nettoutgiften om 117,2 mnkr inkluderar även den del av projektet som redovisas under verksamheten Offentliga rum. Den totala utgiften för projektet beräknas inrymmas inom genomförandebeslutets budget om 1 483,0 mnkr.

Norra Länken

Projektet avseende trafikplatsen har slutreglerats gentemot Trafikverket, vilket medförde en något lägre utgift än beräknat. I prognosen i tertialrapport 1 beräknades en ökad inkomst om 18,0 mnkr jämfört med justerad budget avseende planerad försäljning av en dagvattenanläggning som byggts inom projektet. Försäljningen som enligt tidigare beslut ska göras till Stockholm Vatten AB beräknas nu senareläggas till 2018.

Åtgärder enligt gångplanen

För åtgärder enligt gångplanen avsattes 10,0 mnkr inom nämndens utökade investeringsplan. Under året har ombudgetering av 8,2 mnkr beviljats, vilket innebär att den utökade budgeten sammanlagt uppgår till 18,2 mnkr under 2017. Under året beräknas gångåtgärder för sammanlagt 34,8 mnkr genomföras, och överskjutande utgifter har inrymts inom nämndens långsiktiga investeringsplan. Gångåtgärderna, som avser gångstråk, rekreationsstråk samt specifika åtgärder, redovisas dels inom verksamheten Gator och trafikordningar och dels inom Offentliga rum. Av större projekt kan nämnas gångstråk på Drottninggatan, åtgärder vid kvarteret Väktaren vid Fridhemsplan samt i Norra Hammarbyhamnen. Projekten har dock senarelagts jämfört med planeringen i verksamhetsplanen, och minskade nettoutgifter om cirka 17,9 mnkr beräknas för gångåtgärder, vilket är en minskning jämfört med prognosen i tertialrapport 1 med cirka 5,0 mnkr.

Gång- och cykelbanor

Inom verksamheten redovisas projekt som helt eller till övervägande del avser cykelåtgärder, d.v.s. även de delar av cykelprojekten som bedöms vara gatuåtgärder och avräknas vid avstämning mot cykelmiljarden. Här ingår även reinvesteringsåtgärder på cykelbanor som avser särskilda klimatmedel. För verksamheten beräknas totalt minskade utgifter om 38,5 mnkr jämfört med justerad budget, vilket också i stort motsvarar minskningen jämfört med prognosen i tertialrapport 1. De minskade utgifterna avser främst projekt inom utbyggnad av pendlingsstråk som av olika orsaker senareläggs till 2018, och ytterligare senareläggning beräknas nu jämfört med prognosen i tertialrapport 1.

Inom cykelmiljarden planerades enligt verksamhetsplanen åtgärder för 249,3 mnkr netto, exklusive åtgärder inom projekten som inte bedöms vara cykelåtgärder. Enligt prognosen beräknas nettoutgiften inom cykelmiljarden uppgå till den planerade nivån om 249,3 mnkr under 2017, vilket innebär minskade utgifter om 12,9 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1. Medel från projekt som beräknas senareläggas till 2018, bl.a. planerade åtgärder på Lidingövägen, Sockenvägen och vid Tallkrogens bollplan, har omdisponeras till bl.a. utökade åtgärder för cykelparkering och cykelvägvisning samt framkomlighetsåtgärder längs Farstastråket. I avstämningen mot cykelmiljarden inräknas även den nya gång- och cykelbron över Åbyvägen som ingår i projektet Västberga allé med 19,0 mnkr. Förskjutningar samt förändrade prognoser beräknas inom ett flertal cykelprojekt, men den totala prognosen innebär att målet för stadens cykelsatsning under åren 2012-2018 beräknas uppnås.

Broar och viadukter

Inom verksamheten ingår bl.a. reinvestering av mindre konstbyggnader, ny bro mellan Rinkeby och Stora Ursvik samt byte av broar för Västberga allé. För verksamheten beräknas sammanlagt ökade utgifter jämfört med justerad budget om 7,9 mnkr.

Ökade utgifter för Västberga allé och en ökad satsning på reinvesteringsprogrammet för mindre konstbyggnader vägs delvis upp av minskade utgifter för ny bro mellan Rinkeby och Stora Ursvik.

Västberga allé

Projektet avser byte av bro där Västberga allé passerar över järnvägen strax norr om Älvsjö, samt en ny gång- och cykelbro över Åbyvägen. På grund av minskad tillgång till spårområdet fördröjades projektet och den totala prognosen är fortfarande osäker. Omfattande markarbeten, innefattande en ny infart till Fortum/Vattenfall har utförts. Resterande markarbeten och återställning har utförts under sommaren och slutbesiktning genomfördes i juli 2017. De nya broarna öppnades för trafik den 2 juni. För projektet beräknas ökade utgifter om 8,5 mnkr jämfört med justerad budget.

Ny bro mellan Rinkeby och Stora Ursvik

Broförbindelsen är ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad och Sundbybergs stad. Under våren 2017 gjordes de sista arbetena med bron, marken återställdes och träd planterades längs rampen till bron på Rinkebysidan. Gestaltningen av den planerade broskärmen har ännu inte fastställts, och delar av projektet skjuts därför till 2018. Förseningen innebär även minskade inkomster från Sundbybergs stad som medfinansierar bron med en fastställd andel. För projektet beräknas minskade utgifter om 11,0 mnkr jämfört med justerad budget.

Trafiksignaler

Inom verksamheten ingår reinvesteringsprogrammet för trafiksignaler samt övriga trafiksignalsåtgärder. För verksamheten beräknas minskade nettoutgifter om 5,1 mnkr jämfört med justerad budget, främst p.g.a. minskade utgifter inom reinvesteringsprogrammet.

Belysning

Inom verksamheten ingår reinvesteringsprogrammet för belysning, energibesparande armaturbyte där nämnden erhållit särskilda klimatmedel om 24,0 mnkr 2017, anslag för trygghetsbelysning samt övriga belysningsåtgärder. För verksamheten beräknas minskade utgifter om 4,3 mnkr jämfört med justerad budget, främst p.g.a. minskade åtgärder inom reinvesteringsprogrammet.

Tunnlar

I verksamheten ingår bl.a. nytt trafikledningssystem i Söderledstunneln, gångtunnel under Odengatan samt del av reinvesteringsprogrammet för mindre konstbyggnader. För verksamheten beräknas totalt minskade utgifter om 27,3 mnkr. Minskningen består dels av senarelagda utgifter för planerad gångtunnel under Odengatan som senareläggs till 2018, och dels av en ökad satsning på reinvesteringsåtgärder.

Offentliga rum

Inom offentliga rum ingår bl.a. upprustning av glaspelaren inom projektet Sergels torg, tillgänglighetsåtgärder, upprustning av Brunkebergstorg, upprustning av bergbanan i Skärholmen samt åtgärder inom gångplanen. För verksamheten beräknas totalt minskade utgifter om sammanlagt 24,9 mnkr jämfört med justerad budget. De minskade utgifterna avser främst senareläggning av upprustningen av bergbanan i Skärholmen, minskad omfattning av upprustningen av Raoul Wallenbergs torg samt minskade gångåtgärder. Minskningen vägs delvis upp av ökade utgifter för upprustningen av Brunkebergstorg.

Trafikstyrning

För trafikstyrning beräknas minskade utgifter om 2,0 mnkr, vilket främst avser senareläggning av projekt inom Trafik Stockholm.

Vinterväghållning

Ökade utgifter om 1,3 mnkr avser markvärmeanläggningar.

Parkering

Inom verksamheten ingår medel för genomförande av parkeringsplanen samt särskilt beviljade klimatmedel om 24,0 mnkr under 2017 för klimatsmarta parkeringsautomater. För verksamheten beräknas minskade utgifter om 1,3 mnkr jämfört med justerad budget. Minskade utgifter för parkeringsautomater om 4,0 mnkr beräknas delvis vägas upp genom ökade utgifter för genomförande av parkeringsplanen.

Parker

Parker och grönområden

Inom verksamheten ingår den särskilda satsningen på ett grönare Stockholm samt mindre projekt inom kommuncentrala parker. I prognosen beräknas minskade utgifter om 48,2 mnkr jämfört med justerad budget. Avvikelsen avser främst minskade utgifter inom satsningen på

ett grönare Stockholm om 40,0 mnkr, där flertalet åtgärder beräknas genomföras under åren 2018-2019. Ett första inriktnings- och genomförandebeslut för ett grönare Stockholm behandlades i nämnden i april. Minskade utgifter därutöver avser senarelagda åtgärder inom kommuncentrala parker, bl.a. Kungsträdgården och Järvafältet.

Träd

Inom verksamheten ingår trädåtgärder inom reinvesteringsprogrammet för park och stadsmiljö, samt särskilda medel för trädplantering. För verksamheten beräknas ökade utgifter inom reinvesteringsprogrammet om 1,2 mnkr.

Erfarenhetsmässigt beräknad förskjutning

Erfarenhetsmässigt ändras förutsättningarna inom flera projekt under ett budgetår på ett sätt som medför senareläggning och minskade utgifter innevarande år. För att kunna disponera budgetmedlen inom nämndens långsiktiga investeringsplan så effektivt som möjligt, utan alltför kortsiktig planering, görs initialt en erfarenhetsmässig generell nedrundning i verksamhetsplanen. I verksamhetsplanen för 2017 ingick en generell nedrundning om 50,0 mnkr. I tertialrapport 2 tas nedrundningen normalt bort. Viss osäkerhet finns dock när det gäller förutsättningarna för att genomföra planerade projekt främst inom de olika reinvesteringsprogrammen. Högkonjunkturen skapar stor efterfrågan i branschen vilket gör att entreprenörerna blir mindre benägna att prioritera kontorets arbeten. Stor personalrörlighet hos entreprenörer skapar också osäkerhet om planerade arbeten kommer att kunna genomföras. Mot den bakgrunden ingår därför en nedrundning om 12,7 mnkr i prognosen.

Omslutningsförändringar

Kontoret föreslår att nämnden begär omslutningsförändring inom driftbudgeten med ökade kostnader och intäkter om sammanlagt 2,2 mnkr. Omslutningsförändringen avser främst minskade kostnader och intäkter för uppdrag och försäljning av verksamhet samt ökade kostnader och intäkter för samlingskartan.

Budgetjusteringar

Medel för klimatinvesteringar

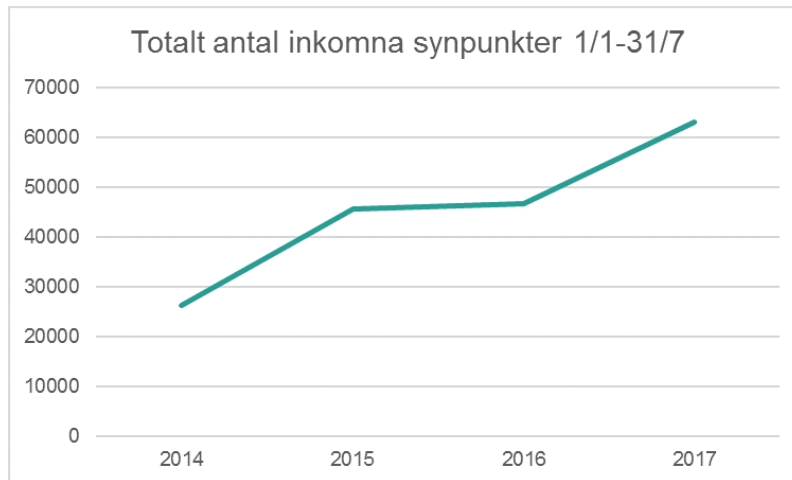
I Central medelsreserv finns medel avsatta för klimatförbättrande åtgärder under 2015-2018. Trafiknämnden ansöker om investeringsmedel om 37,0 mnkr för klimatåtgärder för byte av ljusarmaturer och ansökan återfinns i bilaga 7.

Analys av balansräkning

Se bilaga 6 för analys av balansräkningen

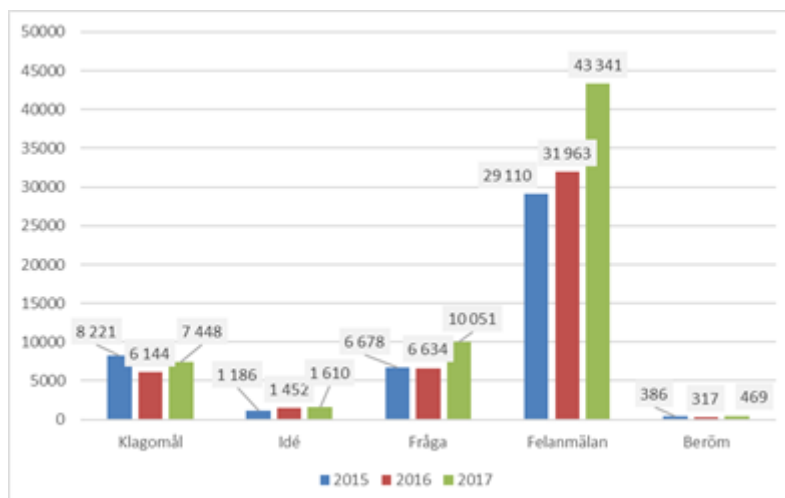
Synpunkter och klagomål

Antalet inkomna synpunkter och klagomål till trafikkontoret har ökat kraftigt sedan ett nytt webbformulär driftsattes 2013 på stockholm.se och en mobilapp togs i drift 2014 där stockholmarna kan felanmäla och lämna synpunkter på stadens trafik- och utemiljö. 2016 inkom 93 162 ärenden, vilket är en ökning med 85 % jämfört med 2014 då 50 385 ärenden inkom. Antalet nedladdningar av appen har på två år ökat med över 300 %.

Totalt inkomna synpunkter till trafikkontoret mellan 1 januari och 31 juli.

Ca 80 % av synpunkterna inkommer via webbformuläret och mobilappen Tyck till. Synpunkterna registreras med automatik i verksamhetssystemet Synpunktsportalen, där de sedan besvaras och handläggs av verksamheten. Under 2017 har hittills en kampanj om appen genomförts, vilket genererade ett ökat antal nedladdningar. Fördelningen av synpunkterna och klagomålen framgår av diagrammet nedan:

Inkomna synpunkter till trafikkontoret mellan 1 januari och 31 juli.

Det totala antalet synpunkter under årets första sju månader uppgår till 62 919, vilket kan jämföras med 46 510 under samma period 2016. Vad synpunkterna handlar om är kopplat till årstiderna. På vintern inkommer t.ex. många synpunkter om vinterväghållning och på hösten inkommer synpunkter om lövupptagning. Synpunkterna leder till utredningar och löpande förbättringar för stadens trafik- och stadsmiljö. De används även i enskilda projekt där synpunkterna tas tillvara både under projektets gång och i dess utvärdering.